

Ceny prenumeraty.

W Lwowie: miesięcznie 2 Kor.,
za codzienną dwukrotną dostawę
do domu dopłaca się 60 halerzy.

Z przesyłką poczt. w kraju
i monarchii:

miesięcz. 2 K. 50 h. z 2-krot. 3 K. — h.
kwartal. 7 K. 50 h. wysyłką 9 K. — h.
rocznie 30 K. — h. pocztow. 36 K. — h.

W Niemczech: miesięcznie 4 Kor.
W innych państwach Związku pocztowego
miesięcznie 5 Koron.
Zmiana adresu pocztowego 40 hal.
Redakcja, Administracja, Drukarnia
Lwów, ulica Chorażczyzny 17—19.

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie

Ceny ogłoszeń

Ogłoszenia (inzeraty) za 1 wiersz
petitowy lub jego miejsce 20 hal.
Nadesłane za wiersz petitowy lub
jego miejsce 80 halerzy.

Nekrologia za wiersz petit. 60 hal.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
it. p. wiadomości po 1 Kor. za wiersz.
Drobne ogłoszenia za wyraz 6 h.
najmniej 60 halerzy. Wyrazy grub-
szym pismem liczą się podwójnie.

Ceny oddzielnych numerów:

Nr. popołudn. 6 h. z przesyłką 10 h.
Nr. poranny 4 h. z przesyłką 6 h.
Drobnych rękopisów nie zwraca się.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Listy w sprawach przedpłaty i odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacyjno uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegramów: Słowo Lwów. — Nr. telefonu Redakcji 541, Administracji 740.

Wydawca: inżynier WACŁAW WOLSKŁ

Redaktor naczelny: ZYGMUNT WASILEWSKI

Czas odnowić przedpłatę na listopad (kwartał IV).

Sprawa polska i polityka międzynarodowa.

Na podstawie informacji „Matina“ i innych dzienników francuskich zaznaczono już niepowodzenie misji p. Izwołskiego, rosyjskiego ministra spraw zewnętrznych w Paryżu. Zaznaczono, ale nie podkreślono i nie wyjaśniono konsekwencji tego faktu, z których główną jest nawiązanie przez p. Izwołskiego rokowań w Berlinie, mających na celu wzmocnienie stosunków przyjaznych między Niemcami i Rosją.

Tak odwykliśmy w ciągu ostatnich kilkadziesiąt lat od stawiania naszej sprawy na gruncie stosunków między państwami i międzynarodowych, że dziś, gdy związek pomiędzy naszą polityką narodową a akcją dyplomatyczną gabinetów europejskich staje się coraz wyraźniejszym, nie orientujemy się należycie w położeniu.

Nie ulega dziś żadnej wątpliwości, że uregulowanie sprawy polskiej w państwie rosyjskim zależnym jest przedewszystkiem od stosunku politycznego Rosji do Niemiec. Dla sprawy autonomii Królestwa ten stosunek większe ma znaczenie, niż przychylny lub nieprzychylny dla niej usposobienie stronnictw rosyjskich. Dopóki istnieje mniej lub więcej ścisły stosunek przyjaźni między Rosją i Niemcami, dopóty o pożądanym dla nas uregulowaniu sprawy polskiej mowy być nie może.

W ostatnich czasach stosunki między państwami zaczęły się pomyślniej dla nas układać dzięki akcji angielskiej, mającej na celu odosobnienie Niemiec. Wciągnięcie do tej koalicji Rosji, a nawet Austrii lub przynajmniej zapewnienie neutralności monarchii habsburskiej wydawało się zupełnie możliwym.

Zbliżenie się Rosji do Anglii przybrało formy bardzo wyraźne. Przymierze zaś angielsko-francusko-rosyjskie uniezależniłoby gabinet petersburski od Berlina, wyzwołoby jego politykę z pod wpływów pruskich, zapewniło rządowi rosyjskiemu swobodę działania w sprawie polskiej. Ta zaś swoboda jest koniecznym warunkiem skuteczności naszej akcji o autonomię Królestwa na gruncie rosyjskim.

Rzecz jasna, że rząd rosyjski w dzisiejszym swym położeniu, nie zadawalniając się dalszymi kombinacjami,

chciałby ze zbliżenia się do Anglii i Francji na gruncie koalicji antyniemieckiej wyciągnąć doraźne zyski polityczne i finansowe. Nietylko rząd ale i opinia angielska to zrozumiała i zaprotestowała przeciw niedorzecznemu pomysłowi wysłania do Rosji deputacji dla uczczenia byłej Dumy. Natomiast ambasador francuski w Petersburgu p. Bompard jawnie kokietuje stronnictwa radykalne rosyjskie i ostentacyjnie unika bliższych stosunków z wpływowymi kołami dworskimi.

Misja p. Izwołskiego miała podobno na celu odwołanie p. Bomparda, niewątpliwie zaś zadziwienie bliższych stosunków między Rosją i Francją, wreszcie — domyślać się należy — przeprowadzenie jakiejś nowej operacji kredytowej. Rząd francuski przyjął dosyć zimno ministra rosyjskiego i odmówił jego żądaniom, a gdy dzienniki zaznaczyły niepowodzenie misji p. Izwołskiego, poprzestał na półurzędowym oświadczeniu, że „Francja pozostanie wierną przymierzu z Rosją i serdecznemu przyjaźnielskiemu stosunkowi do Anglii“. To podkreślenie serdecznego stosunku do Anglii w przeciwieństwie do formalnej tylko wierności przymierza z Rosją jest bardzo znamienne.

Radykalizm gabinetu francuskiego oddziaływać zaczyna coraz silniej na politykę zagraniczną. Nie doprowadzi on do zerwania przymierza między Rosją i Francją, dla tej ostatniej zwłaszcza potrzebnego. Ale wywołać musi oziębienie stosunków, które popchnąć może Rosję do szukania ściślejszego zbliżenia się z Niemcami.

W tym duchu intryguje Witte i oto rozchodzą się już pogłoski o tem, że wraca do Rosji z nową jakąś kombinacją polityczną i finansową, że powrót jego do władzy jest znowu możliwym.

W kołach liberalnych rosyjskich Witte odzyskuje utraconą prawie zupełnie popularność „Bracia Wittego“, jak ironicznie niektóre dzienniki rosyjskie nazywają rewolucjonistów, mogą znowu urządzić jakąś awanturę, która mu powrót do władzy ułatwi.

Zagrożony finansowem i politycznem bankructwem rząd rosyjski musi, jak już powiedzieliśmy, prowadzić oportunistyczną politykę doraźnych interesów. Na zerwanie z Niemcami dla jakichś dalszych, chociażby bardzo korzystnych dla Rosji kombinacji, zgodzi się wtedy tylko, jeżeli nowi sojusznicy tym jego doraźnym interesom i potrzebom zadość uczynią. Niemcy, ze względu na swe położenie geograficzne, najłatwiej mogą bezpośrednio dopomóc rządowi rosyjskiemu i najłatwiej mogą mu zaszkodzić.

Doktrynerstwo radykalne rządu francuskiego pcha prosto Rosję w objęcia Niemiec. Po nieudanej misji

w Paryżu p. Izwołskij pojechał do Berlina, gdzie go niewątpliwie, bardzo grzecznie i serdecznie przyjmą, gdzie za okazywane Rosji usługi nic więcej nie żądają, jak tylko utrzymania status quo w sprawie polskiej, na co w Petersburgu bardzo chętnie się godzą.

Tryumf radykalizmu we Francji okazuje się faktem bardzo dla nas niepożądanym. Wszczynając zatarg z kościołem katolickim, rząd francuski zmusza Watykan do szukania oparcia w Niemczech, a więc kępuje kurę w stosunku jej do akcji narodowej polskiej w zaborze pruskim. Utrudniając zaś, jeśli nie uniemożliwiając wciągnięcie Rosji do koalicji antyniemieckiej, zbliżając owszem pośrednio Petersburg do Berlina, utrudnia zarazem, a nawet uniemożliwia wszelkie poważne ustępstwa dla Polaków.

Rzecz jasna, że nic na to poradzić nie możemy i że śmieszne byłoby jakiegokolwiek rekryminacje z tego powodu, skierowane pod adresem radykałów francuskich. Należy jednak sobie te rzeczy uświadamiać dla właściwego orientowania się w położeniu politycznem. I nie tylko dla tego, ale i dla lepszego zadokumentowania niedorzeczności tak popularnej u nas w pewnych kołach tezy politycznej, że pomyślny rozwój sprawy polskiej wiąże się ściśle z tryumfem radykalizmu w Europie.

„Wiener Zeitung“ z dnia 1 listopada 1906.

Wiedeń, 1 listopada.

(A) Dzisiejsza „Wiener Zeitung“ przyniosła sankcję monarszą upaństwowienia kolei Północnej.

Owa sankcja umowy między rządem i akcyonaryuszami w sprawie upaństwowienia kolei Północnej, tworzy kartę najpiękniejszą działalności delegacji polskiej w austriackiej Radzie państwa. Dowodzi ona, że wytrwałość i konsekwencja, zastosowane do celu realnego i możliwego do osiągnięcia, zawsze dają wynik pożądanym. Dowodzi, że w polityce taktyka biernego chowania się pod skorupę, niby ślimak, jest wygodną dla jednostek, lecz szkodliwą dla narodu. Jednostki, stojące na czele, nie narażają się ani na przykrości, ani na trudy, jeżeli nie wytykają sobie celu i do żadnych zdobyczy dla ogółu nie dążą. Naród przeciw ponosi straty skutkiem takiej taktyki przywódców, ponieważ jego dobro nie doznaje przyrostu czyli się cofa na całej linii. Wyznawcą takiej taktyki częścią z temperamentu,

rodzaje liryzmu, dramatyczności i tragiczności poetyckiej, jak niemięniej nie zapominać, iż dwa obrazy u Nowosilcowa mają ton odmienny, aniżeli całość „poematu“; akty te należą do rodzaju komedii dramatycznej, pisanej wierszem, są pomyślane i napisane bardzo realistycznie, psychologicznie; nawet ironiczny „sen Nowosilcowa“ jest stworzony, jako fantazja wprawdzie, lecz fantazja bardzo plastyczna, zrealizowana.

Reżysera popeliła błąd niedbałości w obsadzie; „Dziadów“ nie wolno obsadzać artystami, których młodość, niedoświadczenie, lub wprost brak talentu nie uprawnia do objęcia roli w takim arcydziele, jak „Dziady“.

Mimo zapowiedzi, iż cały personal bierze udział w dziele, nie ujrzyliśmy pp. Siemaszkowej, Rotterowej, Adwentowicza i innych. Dalej reżysera, jakby bez namysłu, łatwą rolę „Pacholęcia“ oddała p. Zielińskiej, a rolę „Panny“ p. Karszo; p. Sławińska grała „drugie dziecko“, a p. Chmieliński bardzo łatwy epizod „kaprala“.

Obsada więc była „częściej chybił niż trafił“, Nie jest rzeczą sprawozdawcy wskazywać obsadę, praca to zgola niewdzięczna, bo spóźniona; jedną tylko uczynimy uwagę: „Dziady“ są dziełem, które w każdej chwili powinno być gotowe do uroczystego przedstawienia; należy je po pewnym czasie wznowić, a wtedy raz jeszcze z namysłem troskliwie i trafnie, możliwie najlepiej obsadzić.

Nie mając możliwości, z powodów powyższych, zupełnie słusznego ocenienia artystów — żaden aktor nie ma obowiązku uniwersalności! — zmuszony jestem zadowolić siebie i artystów, zdając sprawę z tego, jak przedstawiały się postacie dzieła.

„Pacholę“ grała p. Zielińska bardzo dobrze; „starca“ p. Jaworski w pierwszej odsłonie niepewnie, w drugiej — poprawnie. „Guślarz“ p. Kwiatkiewiczca niczem nie raził; p. Lenczewski bardzo stąranie zagrał „Młodzieńca“. Rola „Ducha“ przekracza zakres talentu p.

Z teatru.

Adama Mickiewicza: „Dziady“, sceny dramatyczne według układu scenicznego Stanisława Wyspiańskiego, wystawione po raz pierwszy w teatrze miejskim we Lwowie 31 października 1906.

Scenizacji „Dziadów“, dokonanej przez Wyspiańskiego Stan. czyni się jeden główny zarzut: nietość pokreślenia improwizacji. Rzeczywiście najbardziej względniejszy reżyserski ołówek nie zdobyłby się na taką odwagę, której nie brakło poecie, autorowi „Legionu“ i paru innych niescenicznym poematów dramatycznych.

Zarzut ten mógłby przeciw autorowi „Wesela“ mówić bardzo wiele, gdyby nie wzgląd usprawiedliwienia, które nasuwa się każdemu znającemu trudności scenicznego odtwarzania takich dzieł, jak „Faust“, „Dziady“ i t. d.

Wyspiański, kreśląc Improwizację, nietyle może miał na względzie jej niesceniczność, ile uczucia widzów. Improwizacja Konrada, to najukochańszy poemat polskiej myśli, to najdroższy skarb naszych serc, to arcydzieło filozofii narodowych uczuć: niema aktora, który poddałby zadaniu wygłoszenia tego tytanicznego wykrzyku natchnionej duszy wieszca — nie obrażając go, nie urażając uczuć widzów.

Wytlumaczyć autorowi, iż w niektórych dziełach są motywy, nie nadające się do „grania“, jest niepodobieństwem. I nic dziwnego: aktor musi grać, ponieważ jest aktorem, ponieważ jego sztuka jest sztuką aktorską; musi grać, nietylko wypowiadać, recytować.

Zagrać improwizację mógłby sam... Mickiewicz, tak jak ją grać należy; mógłby Konrad, gdyby był aktorem, lub jakiś aktor, któryby był... Konradem.

Brzmi to paradoksalnie — a jednak tylko w tych

warunkach „improwizacja“ może być raz jeszcze, na nowo i jeszcze raz stworzona. Improwizacji odtwarzać nie wolno i nie można.

Dlatego Wyspiański „improwizację“ niemal pominął i dlatego z „Dziadów“ usunął wszystko, co jest ponad siły artysty-aktora, dlatego pozostawił przedewszystkiem to, co w „Dziadach“ jest ściśle sceniczne, teatralne i dramatyczne. Pracę tę wykonał jednak nie dość ściśle; jeszcze więcej skróceń należało wprowadzić: „Dziady“ w teatrze nużą, są rozwlekłe, książkowe.

Setki i tysiące doświadczeń mówią, iż przedstawienie trwać może trzy godziny, maksymalnie półczwartej. Dłużej w teatrze wielu wytrwać nie może bez znużenia, bez stopienia sobie, nieraz znieczulenia wrażliwości.

Niema arcydzieła, któreby umiało pokonać tę zasadę teatru. „Dziady“ od godz. 7 do 11 wieczorem, t. j. cztery godziny trzymają w najwyższym napięciu uwagę widza, a więc cztery godziny; po jedenastej siły wrażliwości są już wyczerpane; gdy o pół do dwunastej kurtyna zapadła po raz ostatni, widziałem na twarzach publiczności jeden tylko wyraz: zmęczenia fizycznego i umysłowego. Te wyświadczenia najgorszą przysługę dziełu.

Odtworzenie „Dziadów“ na naszej scenie było, ogólnie biorąc, poprawne, a bardzo troskliwe, a w niektórych kreacjach i szczegółach w swoim rodzaju, t. j. w granicach warunków artystycznych, jakimi rozporządza obecny teatr — skończone. Doskonała, bez zarzutu była, tak ważna w tem dziele, strona dekoracyjna. Co do części wewnętrznej, to podnieść należy staranność, pietyzm, z jakim wszyscy biorący udział w odtworzeniu arcydzieła, starali się sprostać powierzonymu zadaniu. Brakło tylko trafności w zasadniczym tonie. „Dziadów“ nie należy grać ponuro, lecz — uroczysto i poważnie; należy unikać monotonii, a umieć uwzględnić wszystkie

częścią z oziębałości, będącej wynikiem zgrzybiałości, był Apolinary Jaworski. Niech nam znowu ten i ów zarzuci brak pietyzmu, mimo to jeszcze raz musimy tutaj stwierdzić, iż największe szkody Kołu polskiemu zadał od r. 1897 roku aż do końca życia jego własny prezes, Apolinary Jaworski. Proszę porównać, jak kolośalnie wzrósł autorytet Koła polskiego od śmierci Jaworskiego! Jak wielkim jest wpływ delegacji polskiej na rząd, jak silnym jego stanowisko w parlamencie, jak wszystkie stronnictwa dbają o to, aby z Kołem polskiem pozostać w stosunkach możliwie najlepszych.

W ostatnich latach prezesury Apolinarego Jaworskiego ministrowie poprostu nie troszczyli się o Koło polskie. Dr. Koerber, który drżał wobec pogroźek Steina albo Kłofacza, traktował Koło polskie niby piąte koło u wozu. Prezes Izby poselskiej hr. Vetter, respektujący wolę już nie stronnictw, ale drobnych grup niemieckich i czeskich, wcale się nie pytał o zdanie Koła polskiego. Nawet poszczególnych posłów polskich traktował lekceważąco, aż wreszcie porządne natarcie uszu zmusiło go do oficjalnych przeprosin w salonie prezydialnym. Nikt w Izbie poselskiej nie chciał zawierać z Kołem polskiem sojuszków, bo nikt Jaworskiemu nie wierzył, że jest zdolnym do żywszej, energicznej, pozytywnej i twórczej akcyi.

Jest to fakt autentyczny, że sam Jaworski — mimo uchwalonej rezolucyi za upaństwowieniem kolei Północnej w dniu 18 listopada 1902 r. — zaczął barzo niechętnie traktować tę sprawę, gdy spostrzegł, iż jest ona dr. Koerberowi i dr. Wittekowi nie na rękę. Gdy z kraju szły petycje, domagające się upaństwowienia, odzywał się głośno do posłów:

— Eh! gdybym wiedział, że sobie tyle piwa narwarzę z koleją Północną, nigdy nie dopuściłbym do uchwalenia rezolucyi.

W końcu też na wiosnę 1903 roku pozwolił na zabagnienie, niemal na zaprzepaszczenie całej sprawy pod formą tajemniczego układu dr. Koerbera z prezydentem Koła. Za ten układ tajemniczy państwo zapłaciło — jak trafnie zauważył w swej mowie dr. Koliński — 500%. I trzeba było dopiero śmierci Jaworskiego, dymisy dr. Koerbera, dymisy dr. Witteka, aby pchnąć upaństwowienie kolei Północnej na lepsze tory.

Fatalne następstwa prezesury Apolinarego Jaworskiego trwały jeszcze szereg miesięcy po jego śmierci. Jaworskiego już nie stało, inni ludzie stanęli na czele delegacji polskiej, ta ostatnia odmłodziła, zaczęła się wewnętrznie reorganizować, nabierać ducha, sił, rozpędu, zaczęła się ruszać, posługiwać inną taktyką, mimo to w rządzie i w parlamencie nie widziano tych zmian — tak pożądaných dla narodu polskiego i po dawnemu traktowano Koło tak, jak je traktowano za czasów Jaworskiego.

I śmiało twierdzą, że ani baron Gautsch, ani hr. Bylandt-Rheidt nie odważyliby się na swój zamach zuchwały, wymierzony już nie przeciwko Kołu polskiemu, lecz przeciwko całemu narodowi w zaborze austriackim, gdyby nie nawykli do tradycyjnego lekceważenia Koła polskiego. Za ten zamach zapłacili dymisyą.

Rasińskiego. „Aniołek Józio“ mówił bardzo inteligentnie.

„Dziedzic-upiór“ z dużą rutyną zagrany przez p. Antoniewskiego; p. Hierowski mógłby grać „Kruka“, ale nigdy „Chłopa“; p. Rybicka nie zepsuła „Kobiety“; „Ptaki“ (pp. Sowiński, Recheński, Czaki) były krwiożercze.

P. Irena Trapszo grała Zosię za słodko, z efektywnością, lecz dobrze; „ksiądz“ p. Wysockiego był doskonały, lecz zbyt dobroduszny.

„Aniołek-Rozalka“ urządziła sobie próby elektrycznej aureoli na wypadek, gdyby z „orchłani“ dostała się do nieba... do którego ma jeszcze „crogę zamkniętą“ (tekst poematu). P. Sławińska, jako „drugie dziecko“ była genialna; „Archanioł“ p. Lenczewskiego nie miał anielskości; p. Nowacki traktował Sobolewskiego po aktorsku, lecz nie „przegrał“, p. Walewski dobrze przedstawił Jankowskiego; p. Berski, żywo i trafnie dał postać Żegoty; p. Chmieliński był świetnym, poczytnym „kapralem“.

P. Sosnowski stworzył wysoce artystyczną sylwetę ks. Piotra, bardzo pięknie akcentował pokorę mniszą, lecz „modlitwę“ wypowiedział zbyt krzykliwie i forsownie.

„Dyabły“ (p. Edmiński i Orski) miały znakomitą, rzeźbiarską grozę w początku i końcu sceny „snu Nowosilcowa“. Trudną rolę Senatora pomyślnie doprowadził do końca p. Szobert; tak samo p. Feldman czuł się swojo w roli Doktora; Pelikana grał p. Kliszewski; p. Kosiński był doskonałym Bajkowem; rolę „sekretarza“ miał p. Kęcki; lokaj I i II (p. Jasiński, p. Ruszczyk) bardzo dobrze.

P. Gostyńska od pierwszego słowa uderzyła w najwyższy ton rozpacz (nieco krzykliwie) i zdołała doprowadzić rolę w tem samem natężeniu do końca; bardzo dyskretną, lecz zbyt ubogo odzianą, Kmitową była p. Otrembowa; p. Karszo weszła na scenę bardzo niefor-

I dopiero upadek dwóch hakatystycznych biurokratów austriackich pouczył wszystkich, że dawne Koło polskie należy do przeszłości i że mają do czynienia z nowym Kołem polskiem, silnem, energicznem, nie bojącem się walki, pogardzającym wygodą, zdecydowanym na wszystko...

I oto zaraz zjawiły się wyniki owej zmiany. Następca barona Gautscha choć w części naprawił krzywdę, jaką tenże chciał wyrządzić Galicyi. Załatwiono upaństwowienie kolei Północnej, ustawę o księgach gruntowych w Galicyi, ustawę naftową, w pewnej mierze potrzeby inwestycyjne na kolejach galicyjskich, Niemcy coraz wyraźniej garną się do Polaków, Młodzi przeklinają dr. Kramarza, że się zdemaskował z swą niechęcią do Polaków.

O tem wszystkim świadczy czarno na białem dzisiejsza „Wiener Zeitung“, która przyniosła sankcję upaństwowienia kolei Północnej. Kto chce osiągnąć zyski polityczne dla rodaków, musi się przygotować na bój, na trudy, na przykrości. Metoda stania z „bronią do nogi“, tak ulubiona przez prezesa Jaworskiego, była wygodną, co prawda, dała przecież w rezultacie szereg ciężkich strat politycznych.

Wiadomości polityczne.

POLITYCZNA SYTUACJA W HISZPANII.

Wobec zbliżającej się walki państwowo-kościelnej w Hiszpanii, wypada przypatrzeć się rozkładowi i charakterowi partii politycznych w madryckim parlamencie. Szczegóły, jakie dziś możemy o nich podać, czerpiemy przeważnie z korespondencji angielskich i z madryckiego dziennika „El Imparcial“.

Korona zaznaczyła swe stanowisko w obecnym zatargu bardzo jasno. Alfons XIII nie pomija żadnej sposobności, aby władze kościelne, przedewszystkiem papieża zapewnić o swem przywiązaniu do wiary; nawzajem otrzymuje od Piusa X dowody prawdziwie ojcowskiego zaufania i życzliwości. Jednocześnie król się nie tai z przekonaniem liberalnym i jak niedawno donosiliśmy, zapowiedział bardzo dobitnie, iż w obecnym sporze między kościelną hierarchią hiszpańską a opinią większości swoich poddanych zajął stanowisko konstytucyjnego monarchy o tyle z obowiązku, o ile z przekonania, iż słuszność jest po stronie dążności demokratycznej. Dążność zaś ta jest w kierunku wolności i postępu.

Chcąc mówić o hiszpańskim parlamencie, należy uprzytomnić sobie różnicę między Izłą deputowanych a senatem. Pierwsza jest ciałem czynnym i postępowem, drugi — gasnącem. W Izbie środkuje się cała siła i energia politycznego życia narodu. Deputowani dzielą się na dwie główne grupy: konserwatystów i liberałów. Grupa liberalna posiada znaczną większość głosów. — W Izbie zasiada 30 republikanów, 4 karlistów, 6 katalończyków, 6 niezależnych i 2 „integrystów“ czyli skrajnych, nieprzejednanych katolików. We wszystkich zatar-

tunnie, lecz miała wiele uczucia w oczach, słuchając żądań Rollisonowej, p. Piatiuszenko był poprawny w roli Dyrektora muzyki. „Oficer“ prezentował się bardzo dobrze. P. Bielecki (Adolf), Sulikowski (Feliks), Kęcki (Frejend), Sowiński (ks. Lwowicz), Czaki (Jacek), Ruszczyk (Jakób) w scenie więziennej byli bezbarwni; scenę tę wykonali bez życia, bez zestroju.

Gustawa-Konrada, tę rolę, o której, jak o Hamlecie, marzy każdy aktor, grał p. Wostrowski. Jest bardzo możliwe, iż talent artysty rozwinie się aż do tego stopnia, iż będzie mógł odtworzyć tę postać; dzisiaj niechaj przyjmie jako wielką pochwałę słowa, iż postaci Konrada-Gustawa nie zepsuł. W rozmowie z „gałęzią“ miał wiele wdzięku; natomiast natchnienie grał — krzykiem.

Nie mam słów dość właściwych, aby określić całą szlachetność, pełną wdzięku powagę, poezję i delikatny artyzm pojęcia Maryli, którą doskonale stworzyła pani Ordon-Sosnowska.

Umieć dać tak świetną realistyczną kreację, jak „Mania“ w „Małym Domku“, a w miesiąc później stworzyć tak niesłychanie inną kobietę, jak romantyczna Maryla, na to trzeba mieć ogromny zasób kobiecego piękna, wielkie bogactwo skali talentu i artystycznej kultury.

Pani Ordon-Sosnowska jest wielkim talentem i jeszcze młodym, lecz już dojrzewiającym — niechajże z całą troskliwością pielęgnuje w sobie to piękno rozświecającej się gwiazdy; niechaj nie zbraknie jej wytrwałości w wyplenieniu „aktorstwa“, tego „aktorstwa“, które tak fatalnie zeszcęciło kilka najwybitniejszych talentów artystek naszych scen. Doskonałością piękna swojej Maryli budzi pani Ordon-Sosnowska podziw i uszanowanie.

J. A. KISIELEWSKI.

gach z Watykanem i w każdej kwestyi z tendencją liberalną i postępową, republikanie i niezależni głosują zawsze i prawie jednomyślnie z liberałami. Karliści, katalończycy i dwaj „integryści“, głosują z konserwatywną mniejszością.

Rząd liberalny posiada z republikanami i niezależnymi większość przeszło 100 głosów — jeżeli... pojedyncze sekcye liberalnego obozu głosują jednolicie. Lecz właśnie trudność jest w tem, że niema zgody między sekcjami — i ta trudność stanowi w sytuacji czynnik niewiadomy. Od łączności wszystkich sekcji liberalnych zależy utrzymanie się liberałów przy władzy, a jeszcze więcej rozwiązanie sporu z Watykanem.

Od śmierci Sagasty hiszpańska partya liberalna jest bez rzeczywistego przywódcy, rozpada się na frakcye, których jedynym łącznikiem jest pragnienie władzy — na grupy, całkowicie pozbawione ducha solidarności nie dbające wcale o realizowanie liberalnego programu, zawsze między sobą poróżnione, zawsze się buntujące przeciw partyi, czy sekcji rządzącej, a tylko wtedy do czasu spokojne, gdy im grozi niebezpieczeństwo utracenia dobrych synekur. Przywódcami tych grup są: Montero Rios, Moret, Canalejas i margr. de la Vega de Armijo.

Każdy z nich jest śmiertelnym wrogiem współzawodnika, bo każdy z nich żywi nadzieję zostania najwyższym wodzem liberalnej partyi.

Nadewszystko zaś obawiają się wszyscy jakiegoś parlamentarnego powodzenia którejkolwiek sekcji. Obawa ta jest powodem wzajemnej postawy wrogiej w każdej ważniejszej politycznej trudności. Innymi słowy, liberalna większość w hiszpańskiej Izbie deputowanych jest ciągłą ofiarą samolubstwa, zawiści i ambicji pojedynczych przywódców sekcyjnych.

Z drugiej strony widzimy obóz konserwatywny doskonale zorganizowany, ulegający z wzorową karnością jednemu przywódcy, którym jest Antonio Maura, mąż żelaznej woli, energii i cierpliwości. Maura popełnia nieraz taktyczne błędy, jego program polityczny spotyka się z namiętną krytyką i trąci reakcjonizmem — ale według jednomyślnej opinii wszechstronnej, nigdy jeszcze nie miała Hiszpania politycznego przywódcy tak niezłomnego, z tak silnymi przekonaniem, z taką energią — człowieka tak prawego, uczciwego, śmiałego i wymownego. Wszyscy w Hiszpanii wiedzą, że Maura odda każdej chwili życie w obronie swych idei.

W takiej sytuacji — wobec absolutnej łączności wszystkich konserwatystów, skupionych dookoła tak dzielnego szefa, a wobec rozszczępionych liberałów, nie mających ani istotnego przywódcy, ani politycznych ideałów, dla idei demokratycznej w Hiszpanii gotują się ciężkie czasy. Program rządowy niema żadnych widoków powodzenia, jeżeli pojedynczy szefowie liberalnych grup nie wyrzekną się samolubnych ambicji i nie połączą się w jedno solidarne ciało. W senacie program ten niema żadnej szansy. Zasiadają tam trzy kategorie: senatorów wybranych, senatorów mianowanych przez rząd i senatorów „ex officio“. Do ostatnich należą gubernatorowie prowincyi, admirałowie, arcybiskupi, prezydenci wyższych trybunałów i wreszcie grandowie. Mniejszość wybranych senatorów konserwatywnych, wsparta przez konserwatywnych dożywotnich i urzędowych, stanowi konserwatywną większość, której panem absolutnym jest Maura. Bez jego woli żaden rządowy projekt nie może przejść w senacie.

Stowarzyszenie

wytwórczo-spożywcze

postanowił onegdaj utworzyć komitet lwowskich urzędników państwowych na posiedzeniu odbytem pod przewodnictwem prezesa, radcy dworu Jerzego Piwockiego. Imieniem subkomitetu przedstawił dr. Gargas główne postanowienia statutu. Stowarzyszenie ma objąć zarówno spożywców jak i wytwórców i w ten sposób dążyć do usunięcia pośredników. O ile chodzi o wytwórców, to stowarzyszenie ma na oku przedewszystkiem wytwórców krajowych, w szczególności rolników. Jakkolwiek dążenia obu stron, tu w rachubę wchodzących, nie są zupełnie jednolite, to jednak jest nadzieja, że zbliżenie obu stron spowoduje nietylko obustronne zbliżenie, lecz także obustronną korzyść. Ceny, uzyskiwane przez wytwórców za wytwory przez nich dostarczane, mogą być dużo wyższe od dotychczasowych, mimo to jednak, w razie usunięcia przy pomocy stowarzyszenia, pośrednictwa, ceny będą zawsze jeszcze dużo niższe od obecnych. Dla stowarzyszenia, względnie dla spożywców, wyniknie niewątpliwie jeszcze i ta korzyść, że w ten sposób będzie mogła być uzyskana silniejsza podsiawa kapitałowa.

Na ogół stowarzyszenie dążyć będzie do objęcia możliwie szerokich warstw ludności i w tym celu ustanowiono minimalny udział w kwocie 10 kor. (z poręką jednokrotną). Stowarzyszenie ma być zespoleniem osób a nie kapitałów, a jego punkt ciężkości leżeć powinien w znacznym obrocie. Z tego względu udziały będą

Najmodniejsze materiały na suknie i kostyummy, magazyn towarów białych i płócien Wielki wybór. 11304
flanelki, barchany, oraz wielki wybór jedwabiu Towar doborowy.
na bluzki poleca NOWO OTWORZONY ANTONIEGO UWIERY Lwów Halicka 12 Ceny nadzwyczaj niskie!
vis a vis Staubera

Wielką prawdziwą owczą Zajęczek i Lankosz
do kelder i watowania paltotów 11448
Lwów, Jagiellońska 3
obok Gal. Kasy Oszczędności
dawny lokal Filipa Haasa i Syndw.

Koło ul. Fredry zgubiła p. Zofia D'Abancourt kartę tramwajową nauczycielską.

— **Znaleziono.** Na Waiach arcybiskupich znaleziono 7 „kart zwrotnych” Banku ormiańskiego „Pius Mons”.

□ Kroniczka krakowska.

Związek turystyczny. Prezydium Związku turystycznego, złożone z hr. A. Wodzickiego, p. dra Batagii i dr. Z. Rosnera, wyjechało do Wiednia, aby wręczyć ministrom handlu i kolei memoriały w sprawie rozszerzenia sieci pocztowych i kolejowych w Galicyi. Deputacja uda się także do ministra skarbu, celem wyjednania zatrzędzenia, aby zniesiono dotychczasowe ograniczenia o zwiedzaniu salin w Wieliczce.

Z ruchu współdzielczego. Wczoraj w sali Rady powiatowej odbyło się zebranie grona pań, na którym omawiano sprawę utworzenia współdzielczej Spółki spożywczej. Po referatach wygłoszonych przez p. Zdziechowską i p. Starzewską, uchwalono uzupełnić dotychczasowy komitet siłami fachowemi, celem przeprowadzenia rokowań z dyrekcją Związku handlowego Kółek rolniczych, oraz wypracowania statutu Towarzystwa. Nowa ta organizacja wejdzie w ścisły związek ze współdzielczymi towarzystwami spożywcami, które tworzy obecnie Związek handlowy Kółek rolniczych.

□ **Brody.** Pożar wybuchł onegdajszego noco w Folwarkach małych, tuż obok Brodów położonych i zanim przybyła straż ogniowa brodzka, która w bardzo krótkim czasie zjawiła się na miejscu pożaru, objął cztery gospodarstwa i doszczętnie je zniszczył. Szkoda ogromna tylko w części ubezpieczona.

Tutejsze T. S. L. otworzyło kurs dla analfabetów dorosłych w lokalności tow. chrześc. rzemieślników „Gwiazda”. Jest nadzieja, że liczba chętnych poznania elementarnych zasad kultury zwiększy się znacznie, gdyż jak dotąd zgłoszenia postępują skąpo.

Dwa przedstawienia teatru ludowego w Brodach z panią Felicją Stachowiczową dowiodły wymownie, że dobry teatr może zawsze liczyć na poparcie szerokich warstw publiczności, która przez oba wieczory wypełniła salę po brzegi.

Sprawa oświetlenia miasta modnym światłem wchodzi na drogę urzeczywistnienia i o ile nie zajdą jakie przeszkody, z początkiem przyszłego roku otrzymamy elektryczne światło. Z wielu ofertów najkorzystniejsze warunki (10.000 koron rocznej zapłaty) stawia tutejszy młyn parowy i mimo starań i rozmaitych ubocznych wpływów oferta ta ma widoki uwzględnienia.

□ **Zaleszczyki.** (Kor. włas.) Epidemia szkarlatyny, dyfteryi i odry między dziećmi, a tyfus u starszych osób panuje od miesiąca w mieście i w całym powiecie. W ostatnich dniach rozszerzyła się choroba tak silnie, że prawie w każdym domu jest ktoś chory. Dotychczas było już kilka wypadków śmiertelnych, szczególnie między żydami, na tyfus zmarł dolny i szanowany nauczyciel szkoły lud. bł. p. Reiss. Szkoły ludowe męskie i żeńskie oraz bar. Hirscha zamknięto na dwa tygodnie. Wprawdzie fizyk zapobiega szerzeniu się epidemii, ale to nie może wiele pomódz, wobec ukrywania wypadków.

Elektryka. Od miesiąca panuje w mieście „camera obscura”, bo elektryka pojechała na kurację. Huk i łomot, trzęsienie domami i dławiący dym wychodzące z elektrycznego łona, nabawiły biedną maszynkę (kosztującą przeszło 70.000 kor.) wobec panującej epidemii tak silnych przypadłości, że „curento calamo” rozchorowała się biedaczka, a burmistrz z resztkami ojców miasta ogłosił konkurs na jej wyleczenie. Jedni zaproponowali przeniesienie budynku z szumnym napisem „Miejska elektrownia w Zaleszczykach” z centrum miasta na brzeg Dniestru, obok koszernej rzeźni, drudzy zakupić stary komin z młyna w okolicy, by dym nie dławił z dołu, rozszerzając się po ulicach, ale z góry, w końcu inni poradzili zbudować czarowny basen z cegieł, który, połączony z elektrownią, będzie w przyszłości osłabiał huk i trzęsienie, pochłaniał dym, a może... zneutralizuje i światło. Uchwalono trzeci wniosek, zrobiono basen, ale elektryka jest jeszcze chora i zapowiedziała, że w mieście jasno będzie, ale tylko w czasie pełni księżyca.

Drożyzna. Nareszcie ceny są u nas takie same jak we Lwowie, za kg. mięsa wołowego placimy 1.40 kor., za jaja po 8 hal., a sąg drzewa na razie po 36 kor. To dopiero początek, mamy nadzieję, że powoli dorównamy cenom w Wiedniu.

Pociągi kolejowe. Po licznych żalach podnoszonych publicznie i po wysłaniu w różne strony petycji, otrzymaliśmy w końcu tę dogodność, że jeden pociąg nocny przychodzi z Czerniowca przed 10 godz., a drugi z Kołomyi przyjeżdża obecnie wprost do Zaleszczyk po 11 godz. i nie trzeba, jak było przedtem, przesiadać się w Stefanówce, na drugiej stacji przed Zaleszczykami, ale w zamian niema połączenia w Łużanach od pospiesznego pociągu, wyjeżdżającego ze Lwowa popołudniu.

□ **Przemysł.** (Kor. wł.) Pożar zniszczył w Nelwéce i Bolesztrazycach pod Przemysłem kilkanaście gospodarstw wraz z całym zapasem tegorocznych zbiorów polnych, częściowo tylko ubezpieczonych. W Przemysłu na Zasaniu zgorzał mały dom wraz z komórkami. Straży pożarnej i ciszy w powietrzu zawdzięczyć należy, że pożar nie rozszerzył się.

Moloch militarny pochłonął już w pierwszych tygodniach ćwiczeń dwie ołiary, żołnierza z oddziału prowiantowego, który się obwiesił obok magazy-

nów wojskowych na Bakończycach i żołnierza artyleryi, który rzucił się pod pociąg w Żurawicy. O nazwiskach samobójców trudno się od władzy wojskowej dowiedzieć, o przyczynie domyśleć się łatwo... tęsknota za domem rodzinnym, podsycana siłą pięścią przełożonych.

Pies, generał i rakarz zeszli się razem na ulicy Jagiellońskiej; rakarz był w urzędowaniu, generał na przechadzce, a pies jego bez odznaki kontumacyjnej. Tę ostatnią okoliczność uznał rakarz za przekroczenie przepisów weterynaryjno-policyjnych i usiłował, mimo protestu generała, psa przyaresztować; z nim jednak zamiar swój wykonał, otrzymał dwa silne cięcia szablą w rękę. Pies tymczasem zaczął uciekać, za nim dwaj inni pomocnicy rakarscy, za nimi generał i jakiś sztabowiec na koniu, który wówczas nadjechał, a dowiedziawszy się o co chodzi, cwałował na pomoc psu generała i byłoby przyszło do ponownego zajścia, gdyby nie rączęść psa, który zmiarkowawszy niebezpieczeństwo, drapnął do domu. Raniony rakarz udał się do lekarza i doniósł swej władzy o zajściu.

□ **Mościska.** Pożegnanie. Komisarza powiatowego p. Edwarda Neumanna, który przez szereg lat był w tutejszym powiecie, powołano do ministerstwa handlu. Jak z jednej strony przyjaciele jego cieszą się tem uznaniem jego zdolności i pracy, tak z drugiej strony ludność cała w powiecie, tak polska jak i ruska żałuje, iż traci pracownika, który szczerze odczuwał niedołę ludu. Wyrazem tych uczuć była uczta pożegnalna, w której wzięli udział nader liczni przyjaciele odjeżdżającego i pożegnania przez wójtów całego powiatu, którzy wręczyli mu adres.

□ **Tarnopol.** Esperanto. Zawiązało się tutaj Towarzystwo „Esperanto”, któremu przewodniczy urzędnik podatkowy p. Jurków. Towarzystwo ma w grudniu otworzyć publiczny kurs gwary Esperanto.

□ **Buczacz.** (Kor. włas.) Zgromadzenie podolskiego Oddziału Tow. gospodarskiego odbyło się dnia 21 b. m. w sali „Sokoła”. W zebraniu wzięło udział około 30 osób, w tej liczbie kilkunastu włościan z powiatu tutejszego. Przewodniczył obradom p. Władysław Serwatowski, właściciel Jeziaran. Po zagajeniu zgromadzenia, dr. Rodakiewicz ze Lwowa, wygłosił referat: „O włościach rentowych”. Pięknego i jasnego wykładu, trwającego przeszło godzinę, wysłuchali uczestnicy z wielkim zainteresowaniem a żywa dyskusja nad tą sprawą, w której wzięli udział włościanie i właściciele dóbr, świadczyła najlepiej o potrzebie i pożytku tego rodzaju wykładów. Wyjaśnieni w sprawie włości rentowych prócz referenta udział także obecny na zgromadzeniu, poseł na Sejm krajowy p. dr. Paygert. Z zebraniem miała być połączona wystawa produktów rolniczych, lecz ze względu, że tylko dwóch właścicieli wystawę swymi produktami obesało, skończyły się na zamiarze. Czyżby podolacy tak lichą prowadzili gospodarkę, że nie mają się czem poszczycić — niewiadomo.

¶ **Nowy nabytek.** Bank ziemski w Poznaniu nabył majątek rycerski Olszynę koło Ostrzeszowa w obszarze około 2 tysiące mórg od Niemca Philippa.

¶ **Nowa niesprawiedliwość rządu pruskiego wobec Polaków.** W Prusiech zachodnich podatek od sprzedaży posiadłości ziemskich wynosi 0.5—1 proc. wartości posiadłości. Obecnie wydali ministrowie spraw wewnętrznych i skarbu nowe rozporządzenie „uzupełniające”, skierowane przeciw Polakom, nabywającym ziemię, które pozwala na podnoszenie owego podatku do 2 proc., lecz równocześnie dodaje, że kupna komisji kolonizacyjnej będą nadal wolne od podatku, nawet wtedy, gdy kupna dokonają dla kolonizacji i wykażą się odpowiedniemi poświadczeniami. Także towarzystwa prywatne, n. p. Landbank nie będą płaciły tego podatku, o ile nabydą posiadłość w celach parcelacyjnych, a nawet uzyskają znaczne zniżki stemplowe.

¶ **Skazanie redaktora polskiego.** Izba karna w Gliwicach skazała redaktora „Głosu Śląskiego” p. Różanowicza z powodu artykułu o usunięciu Związku katolickich młodzieńców z procesyi pod hasło uroczystości Bożego Ciała w Zaborzu na 4 miesiące więzienia.

¶ **O zgubione rękopisy.** Na wiosnę r. b. zmarł w Łodzi skutkiem nabytej na zesłaniu politycznym choroby piersiowej adwokat przysięgły, Józef Czekalski. Zmarły, którego przekłady z Kiplinga, Garszyna, Merzkowskiego i Ibsena kompetentna krytyka podniosła nader wysoko, był w swoim czasie, w dziewiętnastym dziesięcioleciu przeszłego wieku, autorem cenionych i prawdziwie natchnionych utworów poetyckich. Ze względu na ówczesne stosunki cenzuralne, krążyły one w odpisach jedynie, nieliczne tylko, jak np. cykl „W kajdanach” drukowała anonimowo prasa zakordonowa, oraz polsko-amerykańska. Wobec tego, że wszystkie rękopisy s. p. Czekalskiego skonfiskowane zostały podczas rewizyi, koledzy i przyjaciele zmarłego zwracają się niniejszem do posiadaczy utworów jego z prośbą o łaskawe użyczenie ich do odpisu. Pośrednictwem uprzejmie przyjęta na siebie redakcja „Przewodnika Bibliograficznego” w Krakowie.

△ **Nowy docent polski.** Rada szkolna szwajcarska powołała p. G. Narutowicza, współwłaściciela światowego biura technicznego w St. Gallen pod firmą: „Kürsteiner”, na katedrę robót wodnych w Politechnice zuryckiej. P. Narutowicz pochodzi z Królestwa Polskie-

go i cieszy się opinią dzielnego człowieka i bardzo zdolnego inżyniera.

Na zaczynające się właśnie półrocze zimowe nowy docent zapowiedział dwugodzinny wykład p. n. „Wasserversorgung und Kanalisation städtischer Ortschaften”.

△ **Skazanie Polaka w Danii.** Z Lollandu donoszą do Kopenhagi, iż rozpatrywano w tamtejszym sądzie sprawę Polaka, Juliana Podziemskiego, oskarżonego o usiłowane morderstwo, którego się dopuścił w sierpniu b. r. Posażony skazany został na 6 lat domu poprawy. Z więzienia ślędczego usiłował on uciec kilkakrotnie, próbował też samobójstwa przy pomocy widelca, a obecnie chce się zagłodzić. Ponieważ w żaden sposób nie można go było skłonić do mówienia, przydzielono mu obrońcę z urzędu, który w imieniu skazanego przyjął wyrok. J. K.

○ **Generał Kuropatkin** ukończył już swą czterotomową pracę o wojnie na Dalekim Wschodzie. Praca ta prawdopodobnie nie prędko jeszcze będzie drukowana.

✧ **Doskonałe trawienie zapewnia tłuszcz roślinny „Kunerol”** otrzymany z owocu palmy kokosowej i zalecony przez powagi lekarskie specjalnie cierpiącym na żołądek. „Kunerol” smakuje i jest wydatny jak maśło lub smalec i dostaje się do organów trawienia jako absolutnie czysty tłuszcz roślinny. W fabryce „Kunerolu” używa się jedynie czysty tłuszcz roślinny z orzechów kokosowych bez żadnych szkodliwych innych przypraw, wskutek czego Kunerol jest jedynym produktem czystym i niesfałszowanym, 10943

✧ **Zaręczyny.** Onegdaj odbyły się we Lwowie zaręczyny panny Zofii Goldschmidównej z p. Maurycym Salzbergiem. 12247

✧ **Loterya Stowarzyszenia c. k. Urzędników policyi na korzyść funduszu wdów i sierót** po nich odbędzie się nieodwołalnie 10 listopada 1906 r. Główne wygrane w gotówce K. 30.000, 5.000 i 1.000 zostaną wypłacone natychmiast za potrąceniem 10%, oraz prawego podatku dochodowego. Zarząd Stowarzyszenia dolożył wszelkich starań, aby wygrywającym dostarczyć jedynie wspaniałe i solidnie wykonane wartościowe wygrane. Nie szczędził również kosztów dość znacznych, aby zapewnić znaczną ilość wartościowych wygranych.

Losy po 1 koronie nabywać można w kantorach wymiany, kolekturach i trafikach. 10966

Z sali sądowej.

Życie za napiwek.

From Reissberg 25-letni młodzieniec był od dłuższego czasu kelnerem w szynkowni Chaima Kunkego w Sygniówce i jako taki chciał sobie wyrobić monopol na wszystkie napiwki, zresztą bardzo skąpe. Niedługo jednak dostał Reissberg konkurenta w osobie drugiego kelnera Maksa Chunego. Początkowo patrzył Reissberg z zawiścią na Chunego, później jednak zaczął staczać z nim otwarte boje, które wreszcie zakończyły się śmiercią jednego z nich. Oto w dniu 4 września br. zamówił ktoś w szynkowni 7 „halb” piwa, które trzeba było odnieść. Reissberg, jako starszy kelner chciał sam zanieść to piwo, spodziewając się za odniesienie napiwku, jednak sprytniejszy widać Chune, porwał szklankę i zaniósł je do „gościa”. Czy Chune dostał napiwek niewiadomo, rozprawa jednak wykazała, że stracił z powodu niego życie. Reissberg bowiem poirytowany tem, że Chune wydarł mu spodziewany napiwek, wszczął z nim kłótnię, z czego niebawem wywiązała się bójka. Według zeznań świadków, bójka była dość zażarta. Widziano, jak Reissberg ukąsił Chunego w twarz, ten znów podrapał przeciwnika, świadkowie widzieli dalej jak obaj walczący okładali się łaskami i pięściami a następnie trzymając się w pół, padli na ziemię. Po chwili Reissberg powstał a na ziemi leżał trup Chunego. Jak stwierdzili lekarze, Chune zmarł z powodu wstrząsu urazowego. Zdaniem lekarzy Reissberg kopnął Chunego w brzuch, i stąd katastrofa. Dziś w piątek stanął Reissberg przed sądem przysięgłych oskarżony o zabójstwo. Rozprawę prowadził r. Jasiński oskarżał prok. Leżański bronił oskarżonego dr. Gabel. Rozprawa trwała dwie godziny. Przesłuchani trzech świadkowie tej bójki nie mogli podać nic stanowczego. Wreszcie po przeprowadzeniu rozprawy, w myśl werdyktu sędziów przysięgłych, uwolniono oskarżonego od winy i kary.

Telegramy „Słowa Polskiego”.

Zgon arcyks. Ottona.

Wiedeń (TBK.). „Korresp. Wilhelm” donosi, że przyczyną śmierci arcyksięcia była rozedma płuc. Wczoraj przedpołudniem arcyksiążę czuł się stosunkowo dobrze i o pogorszeniu swego stanu nie wiedział. Mimo to jednak w południe wyraził życzenie, aby ze względu na święto, biskup, ks. Marschall, udzielił mu ostatnich sakramentów; biskup Marschall od czasu przybycia arcyksięcia do Wiednia, prawie codziennie popołudniu przebywał u niego.

Ks. biskup popołudniu spełnił życzenie chorego; arcyksiążę był przytem zupełnie przytomny i nie było żadnych oznak blizkiego zgonu. Chory rozmawiał stosunkowo dość długo z biskupem, a później, gdy był

Nowo otworzony magazyn ubiorów męskich i dla chłopców

MAGASIN du BOULEVARD
Lwów, hotel George'a przy ul. Slenkiewicza
poleca na SEZON OBECNY:

Ubrania męskie. — **Faltoty jesienne i zimowe.** — **Futra miastowe i poróżne.** **Uniformy dla p. Studentów**
Ceny najniższe. Fasony najnowsze

już zmęczony, zadawał mu pytania na piśmie, jak to zwykł czynić przez cały czas swej choroby. O godz. 5 arcyksiążę znowu skarżył się na duszność, a gdy prędko przywołano lekarza domowego, dr. Kaudersa, sytuacja była już bardzo krytyczna i mimo zastosowania wszelkich środków, o godz. 6 nastąpiła katastrofa. W chwili zgonu byli przy łożu chorego: matka arcyksięcia, arcyks. Marya Teresa, biskup ks. Marschall i ochmistrz dworu hr. Cavriani, który natychmiast zawiadomił cesarza o zgonie. O godz. 7 przybył cesarz bez świty i udał się natychmiast do łoża zmarłego, gdzie zabawił 25 minut. Innych bawiących w Wiedniu członków rodziny cesarskiej zawiadomiono o zgonie. Przybyli na miejsce arcyksiężna Marya Annuncjata i arcyks. Franciszek Ferdynand z małżonką.

Wiedeń (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego nie zapadła jeszcze decyzja, kiedy ma się odbyć pogrzeb arcyks. Ottona. Arcyks. Marya Józefa, żona arcyksięcia Ottona, bawi w Cannes, najstarszy zaś syn arcyks. Karol, bawi pod Tryestem w Miramare. Decyzja co do pogrzebu zapadnie w ciągu dnia dzisiejszego, pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie w ciągu przyszłego tygodnia. W ciągu tej nocy nadeszła depesza od króla saskiego, szwagra arcyks. Ottona, że przybędzie on osobiście na pogrzeb.

Wiedeń (TBK.) Dziś ukazało się nadzwyczajne wydanie „Wiener Ztg.“ z czarną obwódką i urzędowej części zamieszcza wiadomość o śmierci arcyksięcia Ottona.

Wiedeń (Tel. wł.) Departament dworski przygotowuje zarządzenia co do pogrzebu arcyks. Ottona. Pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie we środę o godz. 4 popoł.

Reforma wyborcza.

Praga (Tel. wł.) „Politik“ donosi, że komitet wykonawczy stronnictwa katolicko-narodowego postanowił wezwać posłów Hrubana, Kondela i Stojana, aby wzięli udział w obstruowaniu reformy wyborczej w plenum Izby.

Przymierze trzech cesarzy.

Praga (Tel. wł.) „Prager Tagebl.“ dowiadyuje się z bardzo wiarygodnego źródła berlińskiego, że br. Aehrenthal, nowy minister spraw zagranicznych Austro-Węgier jest zdecydowany zawrzeć trójprzymierze cesarskie, tj. przymierze 3 cesarzy pomiędzy rzeszą niemiecką i Rosją. Gotowy plan takiego przymierza trójcesarskiego br. Aehrenthal przywiózł z Petersburga.

Z Węgier.

Wiedeń (Tel. wł.) „N. Fr. Presse“ donosi z Budapesztu, że uchwalenie podwyższonego kontyngentu rekrutów przez Sejm węgierski jest stanowczo wykluczone w razie, jeżeli Węgrzy nie otrzymają koncesyj narodowych w dziedzinie organizacyi armii wspólnej.

Wiedeń (TBK.) Minister wojny Schönauich, jak donosi „Fremdenblatt“, udał się wczoraj wieczorem do Budapesztu, aby złożyć odwiedziny członkom rządu węgierskiego.

Wiedeń (Tel. wł.) Dzienniki donoszą, że stanowisko kanclerza ks. Büllowa jest zachwiane. W każdym razie przed zebraniem się parlamentu rzeszy niemieckiej kwestya, czy ks. Bülow pozostanie na stanowisku musi być rozstrzygnięta. Ta kwestya pozostaje w związku z inną kwestyą a mianowicie, czy pruski minister rolnictwa Podbielski otrzyma dymisyę, czy też pozostanie na urzędzie.

Wiedeń (TBK.) Dzienniki donoszą, że minister handlu Forzt ma się lepiej. Wczoraj mógł już wstać z łóżka.

Wiedeń (TBK.) Do dzienników donoszą z Bukaresztu, że pogłoski o ciężkiej chorobie króla Karola są nieuzasadnione. Prof. Noorden stwierdził jedynie katar żołądka.

Kowno (Tel. pryw.) Otwarto tu czytelnię i bibliotekę litewsko-katolicką, założoną przez duchowieństwo.

Berlin (Tel. wł.) Potwierdza się wiadomość, że były minister wojny Pitreich ma zostać szefem sztabu generalnego, a to na wyraźne życzenie rządu węgierskiego, który uważa generała Pitreicha za przyjaciela żądań narodowych węgierskich i dlatego forsuje jego kandydaturę.

Z Rosyi i Zaboru.

Z Królestwa Polskiego.

Warszawa (Tel. pryw.) Onegdaj rozpoznawał sąd wojenny sprawę studentów lwowskiej politechniki Medarda Downarowicza, Mieczysława Piątkowskiego i Zygmunta Raczyńskiego, oskarżonych o należenie do P. P. S., a nadto Raczyński oskarżony był o zamach na żandarma. Raczyńskiego skazano na 7 i pół lat ciężkich robót, Downarowicza na 3 lata, Piątkowskiego na dwa lata.

Warszawa (Tel. pryw.) Sprawa wyższych zakładów naukowych w Królestwie Polskiem została na prośbę samego Stołypina odłożona aż do zwołania Dumy państwowej.

Onegdaj odbyło się zebranie organizatorów nowej szkoły pod nazwą „szkoły rzemieślników“, powołanej do życia, jako szkoły „Macierzy szkolnej“.

Łódź (Tel. pryw.) Na toczących się od dni kilku naradach przedstawicieli robotników uchwalono ostate-

cznie, że wszyscy wydalenii robotnicy narodowcy mają być przyjęci napowrót, a w przyszłości o losie robotników ma decydować właściciel lub administracja fabryki. Uchwalono również polecić przedstawicielom partji rozwinięcie energicznej działalności w celu zażegnania wynikających starć w fabrykach.

Wskrzeszenie Szlisselburga.

Petersburg (P. A.) Główny zarząd więzień zamierza na wiosnę 1907 r. urządzić w twierdzy Szlisselburskiej, która z pod ministerstwa wojny przechodzi pod zarząd ministerstwa sprawiedliwości, więzienie z robotami przymusowymi dla 350 więźniów.

O teatr polski.

Wilno (Tel. pryw.) Onegdaj odbyło się tu zebranie, na którym wybrano komitet organizacyjny, mający się zająć budową gmachu teatru polskiego.

Plotki o Wittem.

Paryż (Tel. wł.) Hr. Witte bawi jeszcze w Paryżu, mimo, że przed 14 dniami zamierzał powrócić do Petersburga. „Figaro“ przynosi z Petersburga wiadomość, iż ubiegłego tygodnia otrzymał Witte od pewnej wysoko postawionej osobistości rządowej telegram z radą, aby we własnym interesie nie powracał obecnie do Petersburga, gdyż jego obecność w stolicy mogłaby być niemilą wyższym sferom.

Na to Witte oświadczył, że pada się do dynisy jako członek Rady państwowej i jako sekretarz państwa. Na jego prośbę o dymisyę jeszcze nie nadeszła odpowiedź, sądzą jednakże, że Witte nie będzie przy swojej dymisyi obstawał, gdyż Witte na prośbę przyjaciół zostałby szefem stronnictwa kadetów, a w takim wypadku dałby się wybrać przy najbliższych wyborach do Dumy i zostałby w miejsce Muromcewa prezesem Dumy. Muromcew bowiem nie może być wybranym, gdyż toczy się przeciwko niemu śledztwo karne.

Echa rabunku.

Petersburg (Tel. wł.) „Now. Wremia“ dowiadyuje się, że tajna policja skonstatowała, iż pieniądze zrabowane koło mostu woznesefskiego zostały wywiezione do Finlandyi, a stamtąd parowcem za granicę. Kobieta uwieziona na dworcu warszawskim w Paryżu odmawia wszelkich wyjaśnień.

Po zamknięciu numeru.

Ostatnie słowo. Korzystając z obecności prof. Głabińskiego we Lwowie, zwróciliśmy się do niego z zapytaniem o to, jak się rzecz miała z postawieniem wniosku prof. Głabińskiego o zabezpieczeniu okręgów galicyjskich.

„Wniosek mój — odpowiedział poseł m. Lwowa — o zabezpieczenie okręgów galicyjskich w ten sposób, że w krajach mających okręgi dwumandatowe (t. j. na razie tylko w Galicyi) wymaga się przy jakiegokolwiek zmianie układu okręgów, obecności więcej aniżeli połowy posłów z danego kraju, był we wtorek, 23 października już zdecydowany, ponieważ prezydium Koła przeprowadziło zaraz popołudniu po naszej konferencji, odbytej w południe, rokowania z rządem i z przewodcami stronnictw.

Wieczór zaś tegoż samego dnia we wtorek, na pufnem posiedzeniu Koła polskiego, umyślnie dla tej sprawy zwołanem, przedstawił prezes Koła, Abrahamowicz, imieniem polskich członków komisji reformy wyborczej wniosek mój jako wniosek komisji Kołu polskiemu do uchwały i po dłuższej dyskusji wniosek ten przez Koło został przyjęty. Już przedtem wiadano o treści tego wniosku powszechnie w parlamencie, ponieważ przewodcy wszystkich większych stronnictw wraz z rządem go aprobowali i podjęli się przeprowadzenia go w swoich klubach“.

W naszej Administracyi złożyli:

Dla ubogiej rodziny F. S.:

N. N. 5— kor. zamiast światła na grób, „Hydrografia“ 11—, Z. S. 10—, Irena Krówczyńska 10—, Tadeuszowie Krausowie i Aniela Kraussowa zamiast oświetlenia grobów 4—, I. M. 1—, R. P. i K. G. 5—, M. R. 4—, Tadzis 1—, S. J. 20—, zebrane między urzędnikami kopalni nafty inż. Tomasza Łaszczka w Boryslawiu 15—, Ignacy Spirydowicz z Maryampola 1—, Emilia Kiempowa z Czerchawy 2—, Kazimierz i Konstancja Małeccy z Niedźwiednia 10—, Elżbieta 5—, A. L. i F. O. z Lipicy 4—, K. L. z Mikuliczowa 2—, K. S. z Borszczowa 4—, L. P. 1—, Józef Wróblewski 2—, Janina Latkiewiczowa 2—, Karol Stanowski z Stanisławowa 5—, M. Bielecka z Rawy Ruskiej 3—, Leopold Konopacki 12—, A. Z., J. Z. i M. D. 2—, Halszka i Stasia Hofmoki 2—, Staś 2—, W. K. 2—, Józefa Wdowa 10—, Ewunia 2—, Haller 10—, W. Z. 1—, B. F. 4—, Franciszek Moskowicz właściciel kawiarni Europejskiej 15—, K. D. 2—, A. B. 2—. Urzędnicy rachunkowi oddz. IV namiestnictwa: Slaski —50, Cientak —20, Birnbaum —30, Twardowski —20, P. —20, Jaworski —30, Baudisch —10, Jamnih —30, Stojalowski 1—, N. —10, razem 320 kor.

Na Towarzystwo Szkoły Ludowej:

M. z Boratyna 1 kor., Stekerowa 10 kor.

Dla T. S. L. im. T. T. jeża:

Wacławowie Wolscy 20 kor. zamiast wieńca na trumnę śp. Heleny Turczyńskiej.

Na Pomoc bratnią w Zakopanem:
Wanda Antonowiczowa 3 kor. zamiast ubierania grobu w dzień zaduszny.

Depesze handlowe z 2 b. m.

Wiedeń, 2 listopada. Dziś o godzinie 10 minut 30 przed południem notowano: Marki niemieckie 117.56, Renta majowa 98.90, Węgierska renta koronowa 94.45, Akcje kredytowe 677.25, Kredytowe węgierskie 812.—, Bank anglo-austriacki 315.50, Unionbank 566.—, Bankverein 557.25, Länderbank 446.—, Kolej państwowa 680.25, Lombardy 181.50, Elbentha —, Fabryka broni —, Akcje tyt. —, Alpy 603.50, Rima muranyi 569.—, Praskie Towarzystwo żelazne — (ex. kup. Losy turec. 163.50, Ruble 253.75, 4 proc. listy zast. Banku hipot. 97.25, 4 i pół proc. listy zast. Banku hipot. 100.50, 4 proc. gal. poz. kraj. z r. 1893 97.70, 4 proc. listy zast. Banku kraj. 97.80, 56 l. zast. Tow. kred. 97.60, 5 proc. Renta ros. z r. 1906 —.

Uspობienie: silne.

Akcje kolei Północnej silne —.

LITERATURA I SZTUKA.

Literatura.

⊙ E. Jeleńska, „Obrączka“. Powieść, str. 284. Gebethner i Wolff, 1907.

Autorka „Panieni“ i „Dworu w Haliniszkach“ znana jest ogółowi czytelników jako talent zdrowy, nie silący się na modernizm i tworzący w zakresie bezpośredniej obserwacji, pod wyraźnym wpływem Orzeszkowej rzeczy natchnione zaczął myślał, maiowane z życiem, plastyką i szczerym, niewymuszonym humorem i wykazujące umiłowanie i tematu i samejże nad nim pracy — słowem rzeczy pisane serdecznie. Powieści p. Jeleńskiej czytało się przyjemnie, z tym samym pogodnym uśmiechem, z jakim ona je pisać musiała i uczuwało się przy ich czytaniu tę niezbyt wyszukaną, ale istotną rozkosz, jaką sprawia zetknięcie się z prawdziwą, z głębi serca idącą prostotą.

Tego wszystkiego w ostatniej jej książce niema, a raczej jest zamało, aby obudzić zainteresowanie. Przedewszystkiem rzecz pisana jest bardzo niedbale. Język, jakim rozmawiają bohaterowie, przedstawia zaniedbaną do niemożliwości mowę potoczną, którejby się nie tolerowało nawet... w telefonie. I styl opisowy, pozabawiony jest właśnie tej świeżości, która nadawała taką miłą cechę uprzednim utworom pani J., a wykazuje natomiast pewne (mimowoine, jak się zdaje) przejęcie urywkową prozą impresjonistyczną, zastosowane dość niefortunnie. Dramat w życiu kobiety, która jest z powołania artystką (pisarką), a którą ślubna „obraczka“ spoila nierozważnie z człowiekiem gorąco kochanym, ale nieodpowiadającym bynajmniej jej potrzebom duchowym, przedstawiony jest w sposób nieco płaski, a z powodu złej roboty technicznej, niezbyt interesujący. Postacie i epizody ze świata studenckiego tworzone widocznie bez najmniejszej znajomości sfer opisywanych — z klasy szlachecko-ziemiańskiej żywe wprowadzie i dobrze schwycone, ale znowu podane tak „na surowo“ i bez żadnego obrobienia artystycznego, że tracą cały urok, jakiby mogły mieć w ustnym opowiadaniu. Tosamo da się powiedzieć i o wrażeniach tworzącej literatki.

Wogóle od pierwszych powieści p. Jeleńskiej stanowcze cofnięcie się.

Dodajmy jeszcze ten szczegół nieco komiczny, że bohaterka powieści, kobieta już siwa, wspomina rozrzewnieniem swe lata studenckie i doktoryzację na uniwersytecie jagiellońskim, podczas gdy wiadomo, że niema jeszcze dziesięciu lat, jak kobiety dopuszczono do wyższych studiów w Krakowie, a doktoraty kobiece dotychczas są jeszcze rzadkością. I. Św.

Teatr.

⊙ Nowy stały teatr w Warszawie. (K.) W Filharmonii, w małej sali „kameralnej“ będzie mieściła się nowa stała scena, zostająca pod kierownictwem p. Maryana Gawalewicza. Teatr, jak donoszą pisma warszawskie, przeznaczony dla publiczności wyborowej, będzie liczył 400 miejsc; wnętrze ma być bardzo wykwintnie uposażone; ozdoby w stylu renesansowym. Można wnosić, iż będzie to teatrzyk w rodzaju paryskich „bombonierek“, małych scen t. zw. awangardy Teatru.

„Mały Teatr“ — taka jest nazwa nowego domu sztuki teatralnej — zostanie niebawem otwarty; jeżeli personal i repertuar będzie harmonizował z tą salką „odrodzeniową“, to Warszawie przybędzie instytucja, która mimo całą „małość“ może odegrać wielką rolę w artystycznym życiu stolicy.

W nadziei, iż zamiary założycieli „Teatru Małego“ są szczerze artystyczne, że umiejętnie będą wprowadzane w czyn, przesyłamy „Teatrowi Małemu“ serdeczne życzenia powodzenia i rozwoju. Warszawa jest miastem teatralnem, można więc zaufać jej, iż dobrze przyjmie to, co się okaże dobrem. Oby tak było!

⊙ „Karuzel“, scenki z życia mieszczańskiego w 3 odsłonach Bolesława Górczyńskiego wystawił Teatr Rozmaitości po raz pierwszy 23 bm. Nową sztukę i na jej tle, autora „Nocy lipcowej“, „Bagienka“, „Karuzelu“ tak charakteryzuje St. Kozłowski w „Gazecie Polskiej“:

„P. Górczyński, zręczny malarz świata studenckiego, ze świata tego wydostać się nie może i takie wywiera wrażenie, jak gdyby nawet w roli pisarza wiecznym pragnął pozostać studentem. O wzmoczenie lotu nie dba, nie troszczy się o pogłębienie pomysłów, sli-

— POD FIRMA —

Magazyn Futer

JAN i JÓZEF KRZYWY

we Lwowie, ul. Akademicka 3.
obok magazynu nowości Wielm. P. Schayerów.

polecą we wszystkich rodzajach podług najnow. fasonów futra, boa kołnierzone, czapki i zurekawkki, wierzcho do futer. 12262
Wykonanie staranne. — Ceny przystępne.
Zamówienia z prowincyi wykonuje się jak najdokładniej. Cenniki na żądanie darmo i opłatnie

zga się po wirzchu ludzi i wypadków, co gorsza, że nawet dawna sprawność i zręczność techniczna nie zawsze mu dopisują.

Prasa zgodnie stwierdza zawód, jaki zgotował p. Gorceyński widzom, dając w tej trzeciej swojej sztuce nie wiele więcej ponad sceniczną składność; mimo to sztuka, dzięki bardzo dobrej grze, prawdopodobnie utrzyma się na repertuarze.

Piśmiennictwo.

„Polnische Post“. W numerze 5 tego pożytecznego i politycznie ważnego tygodnika „autonoma niemiecki“ udowadnia, że reforma wyborcza wyjdzie na korzyść rozszerzenia autonomii, ponieważ w nowym parlamencie najwięcej mandatów otrzymają stronnictwa autonomiczne niemieckie. Dr. Feliks Koneczny pisze o „Polakach jako słowianach“, potem widać bardzo ciepło napisany artykuł polityczny p. t. „Modlitwa dzieci“. Poseł Otto Günther z Bielska wypowiada bardzo zajmującą opinię o uprzedmiotowieniu Galicyi. Jestto dalszy ciąg ankiety urządzonej wśród posłów niemieckich przez „Polnische Post“. Zwykle rubryki tygodniowe: fejeton wiedeński, korespondencja o teatrze lwowskim, list z Poznania i obfita kronika prowincjonalna, uzupełniają treść tego numeru. W odcinku początek noweli kryminalnej posła Juliusza Giżowskiego p. t. „Podpalenie“.

„Panna Beatrice C. Baskerville“ wydała tymi dniami obszernie dzieło swoje o „Polskim żydzie“ („The Polish Jew“ — u Chapmana i Halla, cena 10 szyl.), w którym rozpisana jest na podstawie własnej ośmiolletniej obserwacji w różnych częściach naszego kraju. Trzeba przyznać — i krytyka angielska zaznacza to jednoznacznie — że książka jest opracowana bardzo sumiennie. Żyd polski jest w niej przedstawiony takim, jakim w rzeczywistości jest. A gdziekolwiek się znajduje, widać go w rozmaitych typach. Miss Baskerville zwraca uwagę na dwa główne typy: żyda, który się stał Polakiem i żyda, który się trzyma tradycji gheata. Do pierwszego typu należą plutokraci i część zawodowców, czyli t. zw. inteligentów. Do drugiego wlicza autorka prawowiernych, syonistów, socjalistów, rewolucjonistów i rozmaitych terrorystów. „Bund“ zbroi żydów i usiłuje zorganizować. Bardzo cenne są w końcu dzieła wykazy statystyczne żydowskiego przemysłu i pracy.

„Józef Białynia Chołodecki“. Gertruda z Komorowskich Szczęsnowa Potocka i odkrycie jej grobowca. Jak o tem donieśliśmy w swoim czasie odkryli w połowie lipca b. r. pp. Chołodecki i dr. Czotowski grobowiec Gertrudy z Komorowskich Potockiej w podziemiach kościoła w Witkowie — a odkrycie to dało autorowi impuls do naszkicowania zajmującej opowieści pod powyższym tytułem. Na podstawie licznych źródeł przedstawia autor genealogię Potockich i Komorowskich, starania i tajny ślub Szczęsnego z Gertrudą, porwanie jej i tragiczny jej zgon w rękach oprawców, długoletni następnie proces między Komorowskimi a Potockimi, w końcu okoliczności towarzyszące odkryciu grobowca bohaterki Maryi Malczewskiej i obecny stan jej zwłok, tudzież dawnej siedziby Komorowskich w Susznie.

Wydawnictwo zdobią ilustracje - Krystynopola, zamku Potockich, kościoła OO. Bernardynów, dworu w Susznie, baszty tego dworu, kościoła w Witkowie, w końcu podobizny Szczęsnego i Gertrudy Potockich.

Dział ekonomiczny.

Nowa gałąź polskiego przemysłu.¹⁾

Jedną z pierwszych rzeczy, które zadziwiają cudzoziemca, zwiedzającego Polskę, a przybywającego z jednego z krajów prawdziwie wytwórczych, jest ubóstwo przemysłu. Następnie zaś uderza go — po zaznajomieniu się z politycznymi i ekonomicznymi warunkami kraju — niezmiernie ważność przemysłu, jako doniosłego w przyszłości czynnika w rozwiązaniu niejednego z palących zagadnień dnia.

Najpoważniejszą przeszkodą, dzielącą Polaka od rozwinięcia życia przemysłowego jest umiłowanie ziemi. Od najdawniejszych czasów aż do chwili obecnej większość narodu polskiego była zawsze pasterską i rolniczą. A jednak pobyt w wspaniałych, rozległych i żyznych dolinach Galicyi, rzut oka na łany zbóż i pola jarzyn, różnorodniejszych niż gdziekolwiek indziej w Europie, zadziwia nas szczupłością wyników. W urodzajności ziemi, w pracy, w sile wodnej — jest tu meteryał do zrobienia tej krainy sadem i ogrodem warzywnym Europy, ośrodkiem wielu gałęzi przemysłu, otwartych dzisiaj dla rolnika, trudniącego się uprawą owoców i jarzyn. Ta miłość Polaków dla ich ziemi zastępuje na pochwałę wszystkich ekonomistów: nie należy bynajmniej stwarzać przemysłu, któryby gnał ciżbę ludzką do miast, gdzie trzeba walczyć z niechlujstwem i upadkiem. Chodzi o przemysł oparty na tem pasterskim i rolniczym życiu, chodzi o pracę, dającą się wykorzystać na własnej ojczyźnie.

Na szczęście taki przemysł ugruntowano świeżo w innych krajach: w ciągu ostatnich 15 lub 20 lat rozwinięła się w Wielkiej Brytanii i w Stanach Zjednoczonych potężna gałąź przemysłu, pozostająca w związku z pożywieniem owocowym i jarzynem, a doznająca

silnego poparcia od powszechnego dzisiaj prądu ku ograniczeniu ilości spożywanego mięsa. W Anglii np., istnieje sporo fabryk wytworów orzechowych różnego rodzaju, jak Protose, Meatose, Nut-Meat (mięso orzechowe), — z rozmaitemi przyprawami. Smak tych wytworów oszukać może najzapalczywszego mięsożercę do tego stopnia, że sądzi, jakoby jadł mięso; jest to nawet przyczyną, iż gorliwsi jarosze nie lubią tych wytworów. Ale są one bardzo zdrowe, a rozbiory chemiczne, zarówno jak i doświadczenie, wskazują, że jest w nich więcej pożywnych pierwiastków niż w mięsie i dają więcej siły. Na ich korzyść nadto przemawia czystość składników (są zupełnie wolne od chemikaliów) i znacznie niższa cena od mięsa. Tak zatem nowe wytwory orzechowe i wogóle owocowe mają donośne znaczenie w dzisiejszym gospodarstwie domowym. Taniść i pożywność sprawia, że używają ich powszechnie siłacze, bicykliści, ludzie wiele chodzący i t. p.; małe lekkie pudełko, wsunięte do kieszonki, stanowi z kawałkiem chleba wyborne pożywienie.

Inną wielką gałąź przemysłu tworzy wyrób masła orzechowego i migdałowego, które sprzedają się w pudełkach blaszanych lub kartonowych, a które dzisiaj w Anglii jest bardzo rozpowszechnione i przez wielu daleko wyżej stawiane od zwyczajnego masła. Do celów kuchennych służy znowu cały szereg tłuszczów roślinnych, tak tanich, pożywnych i wydajnych, a przytem tak smacznych, że zastępują już obecnie w najlepszych piekarniach miejsce masła wątpliwego pochodzenia, które musimy tak często spożywać w bułkach i ciastach. Wielki ruch ku reformie odżywiania się sprawia, że ludzie wzbraniają się jeść takich potraw, do których sporządzenia użyto smalcu lub margaryny. Świeże odkrycia w Ameryce wykazały, w jakich rozmiarach używa się chorych zwierząt do wyrobu tych tłuszczów i konserw mięsnych, — w jakich wstrętnych warunkach rozwija się ten przemysł. Doda to z pewnością jeszcze silniejszego bodźca prądowi, któremu sprzyjają wszystkie naturalne lecznice. Bo też w istocie zwiedzenie postępowego i znakomicie urządzonego zakładu tego rodzaju, dr. Tarnawskiego w Kosowie zwróciło uwagę piszącej te słowa na żywe i rozległe pola Galicyi, czekające na przemysł, który bez wątpienia musi powstać i potężnie się rozwinąć.

Ale nie doszliśmy jeszcze do końca naszego wykładu nowych wytworów roślinnych. Cały Londyn zna mydła Ooana i Plantol, wytwarzane wyłącznie z roślin, delikatnej woni, znakomicie czyszczące i bardzo cenione, które wyrabiać można z wielkim powodzeniem również i w Galicyi.

W nowym prądzie ku czystości pokarmów i lepszemu użytkowaniu owoców, jarzyn i zbóż widzimy dążność, która musi stale wzrastać, bo stoi w zgodzie z postępem i najlepszymi wskazówkami higieny. Rzut oka na bogactwo ziemi galicyjskiej wystarczy, aby zadrościć Polakom przyrodzonych darów, które muszą stać się w przyszłości źródłem potężnego przemysłu.

ELŻBIETA DOUGLAS-SHEILDS.

— **Z powodu** przepełnienia magazynów i placów składowych w stacyi Stryj, jak i wskutek nadzwyczaj silnego napływu towarów i powolnego odbioru tychże przez adresatów, skraca się, z zastrzeżeniem dodatkowego zatwierdzenia przez c. k. ministerstwo kolei żelaznych, w myśl postanowień § 69 (7) regulaminu ruchu, od dnia 1 listopada br. czas wolny od składowego dla odbioru towarów przez adresatów z 4 dni na 2 dni i podwyższa się przepisane taryfą składowe o 50 proc.

— **Produkcya buraków cukrowych w Europie.** Międzynarodowe statystyczne Zjednoczenie europejskich cukrowni ogłosiło świeże wyniki swej ankiety co do zbioru buraków cukrowych w Europie. Oblicza je ono na 426 mil. cetnarów metr. (wobec 473 mil. w roku zeszłym), w tem Niemcy 163 3/4 mil. (w r. z. 157 1/4), Austro-Węgry 86.7 mil. (w r. z. 96.8). Zawartość cukru tych zbiorów oblicza na 61.57 mil. cet. m. (w r. z. 68.13), w tem Austro-Węgry 12.94 mil. wobec 14.95 w r. z., Niemcy 20.38 wobec 23.94, Rosya 13.82 wobec 10.12, Francya 6.87 wobec 10.94, Belgia-Holandya 4.31 wobec 5.33, reszta krajów 3.24 wobec 2.82 mil. cetn. metr. w r. z.

Sfery handlowe obliczają wyniki w Austrii o 1/2 mil., w Niemczech o 1 1/2 mil. wyżej.

Te wyniki ankiety oddziały już na rynek cukrowy wywołując zwyżkę cen, na rynkach niemieckich podniosły się one o 25 do 40 fen.

Bank rolniczy we Lwowie.

Lwów dnia 2 listopada.
Dzisiaj notujemy za 50 kilogramów loco Lwów
Waluta koronowa.
Pszenica gotowa od 7:80 do 8:—, pszenica na terminy 7:50 do 7:70. Zyto gotowe 5:80 do 6:—, żyto na terminu 5:70 do 5:80. Owies obrotowy gotowy 6:80 do 7:10, Owies obrotowy na terminu 6:50 do 6:70. Jęczmień pastewny 6:30 do 6:60, jęczmień browarniany od 7— 7:60. Rzepak nowy — do —, Lnianka 0— do 0—. Groch pastewny 6:50 do 7—, groch do gotowania 8:50 do 9:50, Wyka 5:50 do 5:75. Bobik 6— do 6:20. Hreczka —, do —, Kukurudza nowa 0— do 0—, kukurudza stara — do —, Chmiel nowy za 56 kilo — do —, chmiel stary za 56 kilo — do —. Koniczyna czerwona 50— do 60—, koniczyna biała 30— do 45—, konicz. szwedzka 60— do 70—. Tymotka 20— do 24—. Spirytus paritas Tarnopol za 100 litr. gotowy od 36:50 do 36:75, Spirytus paritas Tarnopol na terminy — od —, spirytus paritas Tarnopol ekskontyngentowany 20:25 do 20:50.
Uspობienie niezmiennione.

Odpowiedzialny redaktor
Józef Ziemiński

Ajencya dobr P. Aszkanazy

we Lwowie, założona w r. 1840

— znajduje się obecnie przy —

ulicy Kościuszki 3.

I piętro.

11458

Ogłoszenie.

W myśl polecenia Wysokiego Wydziału kraj. we Lwowie z dnia 28 września 1906 l. 95.751 ogłasza się niniejszem licytację na dostawę:

1. Mięsa wołowego i cielęciny,
2. Pieczywa,
3. Wiktuałów,
4. Opatunków sanitarnych
5. i innych potrzebnych artykułów

12199

dla szpitala powszechnego w Stryju na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1907, z tą uwagą, że dostawy powyższe zostaną oddane przez Wysoki Wydział krajowy temu oferentowi, który zapewni szpitalowi najlepszą jakość wymienionych przedmiotów po najniższej cenie.

Oferty pisemne, opieczętwane i we wadyum w wysokości 10 proc. ogólnej wartości rocznej oferowanej dostawy zaopatrzone należy wnieść najpóźniej do 4 listopada br. do

kancelaryi Zarządu szpitala,

gdzie można zasięgnąć bliższych informacji o ilości zapotrzebowania pojedynczych artykułów.

W Stryju, dnia 26 października 1906.

Komitet szpitala powszechnego.

Polski cennik na rok 1906

z przeszło 1000 ilustracjami wysyła na żądanie każdemu gratis i franko

Pierwsza Fabryka Zegarków

HANNS KONRAD w Brüx, (Czechy) Nr. 992

Zegarek niklowy remontoir k. 3—, System Roskopf Patent k. 4—, System Roskopf czarny stalowy rem. k. 4—, Orygin. szwajc. System Roskopf Patent k. 5—, Pozłacany remontoir z werkiem „Lana“ k. 7:50, Srebrny remontoir zaopatrzony pieczęcią c. k. urzędu probierczego k. 7:60 h., podwójnie kryty k. 11:50 h. Srebrny, opancerzony ze sprężyną 15 gr. ważący k. 2:40 h. Ruski Tula remon. z werkiem „Luna“ k. 9:50 h. Zegarek z kukułką k. 8:50 h. Budzik k. 2:90, z cyferblatem świecącym w nocy k. 3:30, Kuchenny k. 3—, 10824

Do każdego zegarka 3-letnia pisemna gwarancya! Żadne ryzyko! Zamiana dozwolona, albo pieniądze z powrotem. Proszę żądać polskiego cennika zegarków.

WYDAWNICTWO SŁOWA POLSKIEGO.

— Juliusz Słowacki. —

Makryna Mieczysławska

Wydał i objaśnił Dr. Henryk Biegeleisen.

— Z portretem przełożonej klasztoru i poety. —

Cena koron 2.

Do nabycia w Administracji Słowa Polskiego i we wszystkich większych księgarniach. 7446

Kuryerek Bibliograficzny

księgarni H. Altenberga we Lwowie

wychodzi w „Słowie Polskiem“ każdego wtorku i piątku podaje ostatnie nowości wydawnicze.

3831		kor.
ANDREJEW LEONIDAS.	Ku Gwiazdom, dramat w 4 aktach, przełożyta z rosyjskiego Campo.	2:60
BEBEL AUG.	Kobieta i socjalizm. Wydanie drugie	2:60
FOREL A.	Etyka płciowa. Przykłady konfliktów etyczno seksualnych z życia. Przełożył dr. W. Sterling.	—:80
KALENDARZ KÓŁEK ROLNICZYCH 1907.		—:80
KASPROWICZ JAN.	Krzak dzikiej róży. Wydanie II. zmienione.	3:60
KANT. IMMANUEL.	Uzasadnienie metafizyki moralności, przekład Prof. Dr. M. Wartenberga	1:50
KORDOLENS.	Przepaść. Dramat współ. w 5 aktach	2:—
Listy, które go nie doszły.	Wydanie drugie, przekład J. Miczyńskiej.	3:—
ŁUSKINA EWA i STĘPOWSKI LEON.	Szopen. Sztuka popularna w 5 aktach z dziejów naszej pieśni	4:—
MAŁACHOWSKI GODZIMIR.	Austryacka reforma wyborcza i jej znaczenie dla Galicyi. Część I.	1:—
POTOCKI ANTONI.	Wychowawcze zadanie ogółu.	3:50
SOMBART W.	Kwestya robotnicza w przemyśle	2:—
WASILEWSKI ZYGMUNT.	Od romantyków do Kasprowicza. Studya i szkice literackie.	5:50
WŁADIMIROW.	Ekspedycya karna oddziału lejbgwardyi pułku Siemionowskiego na kolei Moskiewsko-Kazańskiej podczas dni grudniowych.	1:50
WOLSKA MARYLA.	Swanta. Baśń o prawdzie	3:—

¹⁾ Autorka tego artykułu, publicystka angielska, o której „Słowo Polskie“ zamieściło już kilka szczegółów w jednej z korespondencji z Kosowa, daje dowód szczerego zajęcia się galicyjskimi stosunkami i czytelnicy nasi z ciekawością odczytają zapewne jej poglądy na rozwinięcie polskiego przemysłu w nowym kierunku. Red.

TEATR WILSKI WE LWOWIE

pod dyrekcją Ludwika Hellera

W piątek d. 2 listopada 1906 r.

ADAMA MICKIEWICZA

DZIADY

sceny dramat. według układu scenicznego St Wyspiańskiego

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Colosseum

Hermanów. Od 1 do 15 listopada: TACIANU? fenomen wokalny. — DAMHOFERA piosenki Koschata i tańce tyrolskie. — ADA FRANCIS czar rusatek. — „EDZIO W KONKURACH“ farsa w 1 akcie przez A. S. i S. S. — „Wierny koń i przemytnik“ sensacyjne obrazy bioskopu. — 11 nowości. — W niedzielę i święta 2 przedstawienia o g. 4 i 8. — Bilety są wcześniej do nabycia w biurze dzien. Ploha, ul. Karola Ludwika 5. 12206

W. Romaniszyn

LWÓW,

ul. Kopernika 16
Zakład uniformowy dla wojskowych i urzędników. 8739

TEATR ROZMAITOSCI

„DEPENDANCE BRISTOL“ — Codziennie przedstawienie pierwszorzędnych artystów, dwie sensacyjne komedye. Program familijny. Początek o godz. 8:30. 12208

Łózka uniwersalne z materacem

na sprężynach z rośliny morskiej (a nie z hyblówek, jak gdzieindziej) po zł. 17, 18-50, 20 i 22, ŁÓZKA dla służby po zł. 7, 7-50, 8-50 itp.

Artur BARTOSZ

komisowy skład mebli żelaznych, pokojowych i ogrodowych 11912

Lwów, pl. Maryacki 7
(róg ul. Kopernika).

W dobrach Ostrów pod Przemyślem wystawione są na sprzedaż krowy dojne, woły robocze i jałownik. Bliższa wiadomość każdego wtorku i piątku w południe na miejscu. 12091

KASY ogniotrwałe oryg. Wertheimera dostawcy dla c. k. Sądów poleca na dogodnie spłaty jeneralny zastępca

M. KORKES

Skład maszyn rolniczych i kamieni młynskich słynnych pod nazwą „HOFFNUNG“, jakoteż centryfug do mleka. Pracownia ślusarsko-mechaniczna Lwów, ul. Gródecka 10. Telefon nr. 829. 10374

Cel...ki hyacentalne pierw-szorzędne, sztuka 50 hal. wysła Antoni Klimowicz: Lwów. (Kulturę załączam), 11874

Wydawnictwo „Słowa Polskiego“

Józef Krasajewski

Tajne związki polityczne w Galicyi

(od r. 1833 do r. 1841)

według niewydanych źródeł rękopiśmiennych, oraz aktów sądowych i gubernialnych.

Cena 1 k. 20 h.

Do nabycia w Administracji „Słowa Polskiego“ oraz we wszystkich księgarniach. 1709

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

POLECA:

Koron

Askenazy Szymon. **Książę Józef Poniatowski 1763—1813.** Wydanie skrócone przez W. St. —50

Bogucka C., Niewiadomska C. i Warnkówna J. **Podręcznik do ćwiczeń ortograficznych** i systematycznego dyktanda z dodaniem uchwał Zjazdu Rejowskiego. Wydania 8-me poprawione i zmienione. Karton 2-10

Bruner L., Tołkoczko S. **Chemia nieorganiczna.** Z 73 rycinami w tekście i tablicą widmową. Wydanie 2-gie poprawione. Karton 3-20

Chatkowski Wł. ks. **Kazania Eucharystyczne** o Najśw. Sercu Pana Jezusa 3-—

Dembiński Bronisław. **Albert Sorel** 1-—

Proń J. **Wyrób win owocowych, powideł i chleba owocowego.** (Wyd. Macierzy Nr. 86) —40

Hamon Ks. **Rozmyślania na wszystkie dni roku** do użytku kapłanów i osób świeckich. Tłumaczenie z fran. z pozwoleniem wydawców. Wyd. nowe, przejrzane i dopełnione. 2 tomy 7-80

Jeleńska E. **Obrączka,** powieść 3-20

Korzon Tadeusz. **Historia nowoczesna (1788—1805).** Zeszyt I. Za całość 7-50

Kościński K. **Franciszkanie i Bernardyni w Nowem nad Wisłą.** Przyczyńki do historii południowego Pomorza —75

— **Parafia kaszubska Konarzyny.** Obrazek historyczny 1-20

— **Prawa narodowe Polaków w Państwie Pruskiem.** Podręcznik dla ludu polskiego —50

Kraushar Al. **Jana Kilińskiego,** szewca warszawskiego, pułkownika XX regimentu piechoty, „Drugiego pamiętnik“ o czasach Stanisława Augusta. Z autografu i rękopisu wydany. Wydanie 3-cie 2-40

— **Miscellanea historyczne.** XI. Podróże królewicza polskiego późniejszego króla Augusta III. (Niemcy — Francja — Włochy) 1711—1717. Z dyaryusza rękopiśmiennego. Część I. 1-50

Likowski E. ks. **Biskup. Ilustrowany krótki katechizm rzymsko-katolicki dla szkół ludowych.** Uzup. ks. W. Gadowski. Karton —70

Maszyński Piotr. **Początki śpiewu.** Podręcznik do nauki śpiewu zbiorowego (Bibl. teoretyczna Warsz. Konserwatorium muzycznego) 4-—

Mickiewicz Adam. **La tribune des peuples.** 7-50

Muzeum Narodowe Polskie w Rapperswilu. Z licznymi rycinami 1-50

Nałkowska-Rygiel Zofia. **Książę,** powieść 4-—

Naród a Państwo. Dwutygodnik. Nr. 1. Redaktor i wydawca Wł. Studnicki. 80 hal. Kwartalnie 4-50

Przbylski St. **Śnieg,** dramat w 4-ach aktach. Wyd. 2-gie 2-60

Römer M. **Stosunki etnograficzno-kulturalne na Litwie** —80

Sawicki-Stella J. dr. **Hygiena panien.** Z rys. w tekście K. 1-60, w ozd. opr. 2-20

Smoleński T. **Wczesna młodość Stanisława Orzechowskiego (1513—1532)** —60

Sprawy szkolne i wychowawcze. Odczyt. Serya I 2-60

Szantrach Tadeusz. **Poezye** 1-60

Tetmajer-Przerwa K. **Anioł Śmierci,** romans, 2 tomy w jedn. Wydanie 4-te 4-—

— **Wybór nowel** 2-60

Tomaszewski Wł. **Polskie spółki parcelacyjne** w Wielkiem Księstwie 80

Poznańskiem, Prusach Zach. i na Górnym Śląsku —80

— **Rozwój polskich spółek zarobkowych i gospodarczych** 1-—

w W. Ks. Poznańskiem, Prusach Zach. i na Górnym Śląsku

Trunz A. dr. **Nawozy zielone,** ich zastosowanie i znaczenie w rolnictwie, oraz opis gospodarstw, posługujących się nawozami zielonymi. Przedłożył z oryginału niemieckiego dr. A. Sempołowski 1-—

Turzyna M. **Wyzwalająca się kobieta** 2-60

Weryho Marya. **Jak zająć dzieci w wieku przedszkolnym.** Pogadanki, rozmowy, zabawy i robotki. Wodanie 2-gie, przejrzane i poprawione z rysunkami i wzorkami w tekście. Kor. 2-—. Karton 2-60

Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej. Życiorysy, strzeszczenia, wyjątki. Pod redakcją Ig. Chrzanowskiego, H. Galiego, Stan. Krzemińskiego. Tom I. Wypisy Nr. 1—142 4-80

Wiśniowski Józef. **Dolina łez.** Część II. Krzak gorejący, tryptyk sceniczny 2-50

Ziemic Antoni. **Sąd wam noszę!** Poezye 2-50

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Javol zachowuje włos

Jak brzydka jest łysina. Proszę więc temu zaradzić póki czas. Od pana to jedynie zależy. Z początku nieco swierzbi. Proszę to przyjąć jako od doświadczonego człowieka. — Javola sposób pielęgnacji włosów jest naturalny i najsolidniejszy. Javol nie drażni, nie swędzi i nie pali. Wiele milionów flaszek w użyciu. W samych Niemczech w około 20.000 sklepach sprzedają Javol. Słynny jako najlepszy środek do pielęgnowania włosów. — Proszę stanowczo żądać tylko Javol i nie dać sobie wmówić, jakoby inny środek był równie dobry. — Ostrzeżenie! Bywają tacy, którzy wodę zmieszają ze spirytusem i perfumą, sprzedają za drogie pieniądze, jako wodę na włosy.

ważne sądy, jako dowód naszego twierdzenia!

Scharet: Javol jest przecież najlepszy! — Lola Beeth: Javol jest mi niezbędny! — Dr. med. L.: Javol oddał mi znakomite usługi. 10888

Javol w proszku do mycia głowy (z szumowiną) pakiet 30 hal. Zupełnie nieszkodliwy! Wspaniała pianą! Szczególnie wydajny! Proszę się wystrzegać szkodliwych proszków do mycia głowy.

Generalny reprezentant: Maksymilian Fessler, Wiedeń III/2, Hintere Zollamtstrasse 3.

Miejsca sprzedaży uwidocznione na afiszach i oknach wystaw.

Tylko wtedy prawdziwy, jeżeli flaszka trójkątna opakowana w żółty papier, czerw. i czarny druk.

Dotychczas niezrównany!!!

W. Maagera

szlachetny, DORSCH czyszczony

(Marka prawnie chroniona).

Tran wątrobiany

1 flaszka żółtego koron 2-—

1 flaszka białego „ 3-—

Od r. 1869 w Monarchii austr. węg. powszechnie znany.

Przez lekarzy i profesorów chlubnie polecony. Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. Główny skład i miejsce wysyłki dla Austro-węg.

W. Maager,

Wiedeń, III/3, Heumarkt 3. 11636

Biuro dzienników i ogłoszeń

K. BUCHSTABA we Lwowie, ul. Karola Ludwika 21

przyjmuje prenumeratę

na wszelkie dzienniki i czasopisma miejscowe, krajowe i zagraniczne po cenach redakcyjnych z punktualną dostawą do domu własnymi roznościcielami lub przesyłką pocztową.

Dzienniki wiedeńskie

wychodzące rano w Wiedniu są tego samego dnia o godz.

9 w moim biurze do nabycia.

Do wszystkich istniejących pism miejscowych, krajowych i zapracicznych 12205

uskutecznia dokładnie i fachowo

Ogłoszenia, reklamy,

doniesienia ślubne, zaręczynowe, załączniki

itp. po cenach redakcyjnych z odpowiednim opustem.

Drobne ogłoszenia

Wyjaśnień, dotyczących drobnych ogłoszeń, udziela Administracja "Słowa Polskiego" po otrzymaniu marki pocztowej na odpowiedź. Zgłoszenia wydane być mogą tylko za okazaniem kwitu na inserat. Zgłoszeń rekomendowanych nie przyjmuje się.

Polecamy naszą "Korespondentki inseratowe"; nabywać je można we wszystkich biurach dzienników i w większych trafikach. Ogłoszenia nadesłane korespondentkami inseratowymi, bezzwłocznie zostaną umieszczone. Administracja "Słowa Polskiego".

Wychowanie i nauka

Loeffler rozpoczyna kurs tańców dla osób początkujących dnia 3 listopada, przy ul. 3-go Maja 2, I p. 12069

Lekcje fortepianu udziela rutynowana nauczycielka. Chodorowski 9, I piętro. 11850

Skutecznie przygotowuje studentów zaniedbanych w nauce lub mniej uzdolnionych, jakoteż prywatystów i prywatystki metodą indywidualizującą, profesor gimnazjalny, "Opieką" Administr. "Słowa". 12227

Ludgarda Budkowska nauczycielka tańców rozpoczyna kurs 6 bm. Łyczakowska 20 zapisy od 10 do 1 przedpołudniem. Udziela również lekcyj w domach prywatnych i pensjonatach. 12259

Specjalista udziela listownie gruntownej nauki niemieckiej stenografii (system Gabelsberger'a) pod bardzo przystępnymi warunkami. Skutek zapewniony. Kaskawe zgłoszenia do Słowa pod "Stenograf" lub poste-rest. Grzymałków. 12237

Posady poszukiwane

Droguista starszy pomocnik wszechstronnie wykształcony poszukuje posady w większej drogerji. Zgłoszenia pod "Droguista" w adm. Słowa. 12097

Koncyplient adwokacki poszukuje posady od 15 listopada br. Zgłoszenia pod "Katolik" Biuro Sokolowskiego. 12219

Magister farmacji poszukuje posady. Adres: J. Świdkiewicz, Jagiellońska 18. 12220

Kupiec z powodu zwinienia interesu poszukuje posady kierownika handlu, kasyera lub jako podróźnicę. Zgłosz. Administracja Słowa pod F. I. Lwów. 12221

Magister farmacji poszukuje posady, ewentualnie zastępstwa natychmiast. "Magister" - apteka dr. Poratyskiego. 12198

PANNA z praktyką biurową z wyrobieniem piśmie, pisząca na maszynie "Oliver" poszukuje natychmiast posady biurowej. Zgłoszenia pod "S. Z." do Admin. Słowa. 12244

FRANCUZKA z swieczeniem z pierwszorzędnym domem poszukuje miejsca do towarzysza lub do starszych dzieci. Zgłoszenia uprasza się pod literami "C. W." p. rest. Tarnów. 12338

Kandydat notaryalny, uzdolniony do substytucji, poszukuje posady. Landesberg, Kołomyja. 12046

Posady zarobkowe

Do 10 kor. dziennie (i więcej) mogą zarobić osoby uczciwe, przyjmując pewne zastępstwo na warunkach bardzo korzystnych. Przedmiot nowy i nadzwyczaj popularny. (Nie są to ani losy ani asekuracja). Znajomości fachowych ani kapitału nie wymaga się. Blizsze szczegóły bezpłatnie i franko. Adres: W 6532 Haasenstein & Vogler, A. G. Wiedeń. 10933

Poszukuje starszej inteligentnej osoby do dwóch panieliek sierot do opieki i zarządu domu. Oferty adresować: Hilel Stein, Tarnopol ul. Mickiewicza. 12228

Adwokat dr. Berstein w Dęławie, poszukuje rutynowanego koncyplienta obeznającego z praktyką prowincjonalną. 12223

Zarząd dóbr w Nawojowej pod Nowym Sączem JW. Adama hr. Siadnickiego, ma do obsadzenia posady:

1. Maszynisty znającego dokładnie manipulacje tartaku parowego, z wyrobem buczyny dokładnie obznajomionego, w wieku średnim, energicznego.
2. Dozorcy polowania a zarazem pisarza obznajomionego z polowaniem z psami na dziki.

Podania z odpisem świadectw udowodniających umiejętności zawodowych, które nie będą zwracane, oraz warunki służbowe wnieść do Zarządu dóbr w Nawojowej pod Nowym Sączem. 12196

Zdolny adwokat lub emerytowany radca sądowy (adwokat) znajdzie doskonałe miejsce w jednym z większych miast prowincjonalnych. Dochody zapewnione. Zgłoszenie pisemne pod "Adwokat" do Administracji Słowa. 12145

C. K. Notaryat w Niżankowicach wicariusz poszukuje natychmiast biegłego w czynnościach notaryalnych, tabularnych i spornych młodszego kandydata ewentualnie solicytatora. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. 12231

Potrzebny zaraz ekonom rozumiejący się na gospodarstwie uczciwy i bardzo energiczny. Wynagrodzenie 600 k. i 24 ctm. zboża. Zgłoszenia w odpisie ostatnie świadectwo. Bylice o. p. Rajtarowice. 12249

Służącego sklepowego z doświadczeniem w przyrządzeniu kawy i kawy. Skład sukna Zajczek i Lankosz, Lwów, Jagiellońska 3. 12254

Artykuły spożywcze

Świeży miód pszczelny lipcowy deserowy, patekę wysyła w 5 kg. blaszankach szczelnie zamkniętych po 6 k. z opłatą pocztu i blaszanki. — **Miód pitny** zaś w szklanych opłatanych gąsiorach za 5 kg po 5 kor. 60 h. również z opłatą pocztu. Na życzenie w beczkach koleją Zarząd dóbr ziemskich i pasiek Zygmunt Lityńskiego w Siemikowcach, poczta Siemikowce. 11852

WINO WINO Skutkiem pomyślnego winobrania, dostarczam mego pod gwarancją rzetelnego naturalnego dalmatyńskiego wina czerwonego, delikatnego, jagodnego

Litr po 40 halerzy kolej Fiume [Rjeka], najmniej 30 litrów w beczce. Próbka (5 klg.) opłatnie do każdej poczty kosztuje 3 k.

Edmund Pauk Rjeka, [Fiume]. 7372

Świeże masło klg. 3 60 Mięso gęsie ze smalcem klg. 2 40. Franko za zaliczką. Ryfka Warmbrand, Zaleszczyki. 12049

Obiady pierwszorzędnej jakości dla wybrednych, ceny przystępne. Bielowskiego 5, parter. 11847

NIE TRZEB!

Z Tryestu sprowadzać! Znany w kraju główny i wyłączny skład herbaty i kawy pod firmą Adolfa Singera we Lwowie, Sykstuska 1, poleca spróbować

KAWY Santos dobra 55 ct zapółnik Portoriko prima 65 " " " Ceylon wysm. 75 " " " plantae. 90 " " " perłowa 90 " " " Mocca arabska 80 " " "

HERBATY

Congo dobra 1 40 ct. pół kg. Moning familijna 1 60 " " " Kayow dobr. 1 80 " " " Souehong wysm. 2-50 " " " najłep. 2 50 " " " Kintuk arom. 3-50 " " " Wysyłki 2 kg. kawy i 1 kg. herbaty razem za pobraniem franco. Kupcom rabat. 11419

Troczyńskiego, Lwów, ul. Fredry funt pomadek 80 ct. karmelków 40, herbatników 60, czekoladek guldena. 12217

MASŁO kuchenne paczka 5-kilowa 12 kor. 50 hal. franco poleca młynarz Kopań poczta Medyka. 12243

600 korcy kartofli po 2 k. 40 hal. na miejscu zaraz do zabrania p. Janów k. Lwowa — Łozina Zarząd dóbr. 12241

SERKI ŚMIETANKOWE ze sardynkami po 10 ct. poleca Z. Procillii Lwów, Chorążczyzna 12. 12177

Kapno i sprzedaż

Kupię duży orkiestron i Pohliphon używany jakichkolwiek systemów. Zgłoszenia E. Zychiewicz, Piekarska 47. 12187

Wielkie metalowe, gustowne, tanie, trwałe, poleca Antoni Halski, handel żelazny, Lwów, pl. Maryacki 9. 12027

Kołdry watowane od koron 5 40, materace w 3 podszkach z morskiej trawy od koron 12 30, wosienne od koron 26 — poleca Magazyn pościeli własnego wyrobu J. Drexlera i Synów Lwów plac Kapitułny. Przyjmuje materace do przerobienia za koron 3 60. 11003

Piranki i portyery pluszowe okazujecie do sprzedania. Wiadomość Hetmańska 22, I piętro. 12232

Z powodu wyjazdu jest koźrystnie do nabycia fortepian krótki drzy ul. Zygmuntowskiej 17. 12128

Tartaki

Zakupuje wagonami odpadki i kawałki drzew wszelkiego rodzaju, nadające się do wyrobu zabawek. Oferty z podaniem ceny i warunków. **Krajowy warsztat dla** wyrobu zabawek w Jaworowie 12175

Najmodniejsze Paski, Wioniki, Gorsety, Rękawiczki, Torebki poleca Ferdynand Güttler, Lwów, ul. Halicka 20. 11752

Trumny metalowe w wielkim wyborze są na składzie w handlu Brocksmeiera w Czortkowie. Ceny bardzo umiarkowane. 12214

Interesy handlowe

W okolicy Rogów, kopalnia nafty na terenie ropnym do sprzedania. Wiadomość u dr. Smulowicza, adwokata w Dukli. 12156

Do emigrantów z zakorderowanymi rentowne przedsiębiorstwo do nabycia. Informuje Biuro Ligi przemysłowej Lwów, Słowackiego 18. 12253

Do otwarcia biura gazet ogłoszeń poszukuje wspólnika lub współpracownika z kapitałem 4000 koron ewentualnie wydzierżawie koncesje Eitelberg, Sykstuska 29. 12260

Nieruchomości

Folwark na Podolu 234 morgów do wydzierżawienia. Wiadomość: Salawa, Lwów, Kopernika 58. 12012

Kupię role bez budynków od 100 do 200 morgów z długim. Zgłoszenia do Adm. Słowa. "Rola 100". 12184

Wdzierżawy na Podolu 300-400 i 680 morgów do objęcia. Majątek 1300 morgów do sprzedania. Polecam i poszukuję wszelkiej kategorii służbę. Zgłoszenia do Biura Karola Zakrzewskiego w Tarnopolu. 12230

Realność 20 morgow. w Stawczanach blisko kolei, grunt skomasowany, budynki nowe z inwentarzem lub bez do sprzedania. Adr.: Łukasiewicz Stawczany poczta loco. 12246

Mieszkania i sklepy

7 pokoi z kuchnią i przytulnością II p. do najęcia od 15 listopada lub od 1 stycznia 1907 ul. św. Mikołaja 14. 12116

Tanie i piękne mieszkania 3 i 4 pokoje z łazienkami i bez, stajnie, wozownia, ul. Bema 29 i 31. 11653

Zakopane. W kamienicy 5 2 pokoi, kuchnia, duża słoneczna weranda na I piętrze, 3 pokoje z osobnym wchodem na II piętrze zaraz do wynajęcia. Na życzenie stajnia i wozownia. Wiadomość Bogdański Zakopane. 12102

Poszukuję wozowni bez stajni w okolicy Leona Sapiehy. Zgłoszenia z podaniem ceny post-rest. "Wozownia". 12201

Dwa pokoje na lokal przydrożny lub sklep do wynajęcia od 1 grudnia ul. św. Teresy 30. 12210

Poszukuję willi murowanej we Lwowie do wynajęcia z 8 pokojami próżniemi ze stajnią, wozownią i ogrodem "L. C." Zyblikiewicza 18 b, II piętro. 12226

Dwa eleganckie pokoje frontowe z balkonem Chorążczyzna 22. 12229

3 pokoje, przedpokój, łazienki, kuchnia, spiżarnia, elektryczne oświetlenie, Kadecka 6. 12255

Poszukuję się do wynajęcia od 15 listopada względnie 1 grudnia bardzo słonecznej suchej willi, złożonej z sześciu do siedmiu pokoi, lub też takiej mieszkanie z przynależnościami jak łazienki etc. tylko w pobliżu tramwaju. — Zgłoszenia pod "Mieszkanie 862" poste-rest. Lwów. 12225

4 pokoje, kuchnia, łazienki etc. zaraz do wynajęcia. Ul. Chrzanowskiej 16. 12234

Potrzeba 8 pokoi z przedpokojem, w tem o ile możności 4 dwuoknowe. Oferty z warunkami wnieść w języku niemieckim pod adresem "43. Landwehr-Infanterietruppen-Divisions-Kommando Lemberg, Ochronek 4" najdalej do 4 listopada. 12242

Doniesienia różne

Choroby weneryczne i zastarzałe, choroby skórne kobiece, osłabienie na tle neurastenii leczy 4187

Dr. FRISCH PASAŻ HAUSMANA 8.

Pierwszy krajowy zakład do wyrobu gorsetów, Lwów, Jagiellońska 2, I p. 11204

Plany wszelkiej tanio rysuje August Korman Lwów św. Józefa 2. 12078

Miejska Wystawa

Okazów Przemysłu krajowego we Lwowie pl. Halicki 10 (Pałac Biesiadeckich) poleca 12167

Wyroby stolarskie w różnych stylach.

Wyroby koszykarskie, Wyroby blacharskie i bronzownicze,

Wyroby sukienicze, sukna i koce. Majoliki, Perfumerye, Mydła toaletowe, Hafty, Koronki, Guziki, Papier i Szczotki, Pasty, Naczynia kuchenne, Szkło.

Artykuły spożywcze Wszystko tylko krajowe po cenach fabrycznych.

Nakładem Słowa Polskiego wyszła powieść **DOROTY GERARD** **Nieprawdopodobna Idylla** (Przygody angielskiej rodziny w Galicji). Przekład z angielskiego. — Cena egz. K. 1 20. —

Do nabycia w Administracji Słowa Polskiego we Lwowie, ul. Chorążczyzny 17—19, we własnym kantorze w Pasażu Mikołascha (od ul. Kopernika) oraz we wszystkich księgarniach. 11357

Wydawnictwo Słowa Polskiego **CONAN DOYLE**

Czerwonym szlakiem POWIEŚĆ — przekład z angielskiego. Cena 60 hal.

Do nabycia w Administracji Słowa Polskiego we Lwowie ul. Chorążczyzny 17—19, we własnym kantorze w Pasażu Mikołascha (od ul. Kopernika) oraz we wszystkich księgarniach. 7714

"Objaśnienia do dzieł literatury polskiej" wydawane nakładem księgarni S. Komoniewskiego w Tarnopolu. Dotychczas wyszły z druku: Tomik I "Irydyan" Krasńskiego, Tom II "Wesele" Wypięckiego. "Objaśnienia" ułatwiają streszczenie dzieł czytanych, szybsze ich pojmowanie, uczą metody przy pisaniu wypracowań. Cena każdego tomiku tylko 20 hal., z przesyłką 23 hal. Do nabycia we wszystkich księgarniach. 12190

ODPOWIEDŹ!

Rzeczywiście, dobrą herbatę dostanie się tylko w handlu **Starego Wóhla** we Lwowie. **Poradnik.** 11973

Nakładem Słowa Polskiego wyszła powieść

PIOTR de COULEVAIN **Na galezi** — przekład z francuskiego **FELICYI POPLAWSKIEJ.** — Cena K. 1 80. —

Do nabycia w Administracji Słowa Polskiego we Lwowie ul. Chorążczyzny 17—19, we własnym kantorze w Pasażu Mikołascha (od ul. Kopernika) oraz we wszystkich księgarniach. 1776

Browar Akc. w Tenczyнку

połączone ze swej dobroci piwa: **Piwo** marcowe, jasne — a la pilzneńskie **Bawar Tenczyński** — a la Spatenbräu **Porter Tenczyński** kuracyjny Sprzedaż na beczki i flaszki. Zamówienia przyjmują następujące składy: **we Lwowie:** Bronisław Illukiewicz, ul. Podzamcze 8, **w Krakowie:** Ant. Tylko, ul. św. Tomasza 11, **w Czerniowcach:** Józef Dawid, Schlangengasse 12, 10744. Zarządy propinac. w Zakopanem i Szczawnicy oraz **Zarząd Browaru Akcyjnego w Tenczyнку**

Losy tureckie 400 fr. mają rocznie 6 ciagnien najbliżej już 1 grudnia. Polecamy je na spłaty po 192 kor. 32 rat po 6 kor. Pierwsza rata zpn. 9 kor. Główne wygrane 600.000, 400.000, 300.000 itd. Każdy los 240 fr. wygrać musi i są to jedyny losy, przy których nawet w razie wylos. najniższą wygraną nie się nie traci, lecz owszem zyskuje. — Polecamy dalej grupę I austr. Czerw. Krzyża, I weg. Czerw. Krzyża, I włoski Czerw. Krzyża, I Bazylika Dombau, I serbski tytoniowy, I weg. Joziv. 6 losów o 15 ciagnieniach rocznie za 224 kor., w ratach po 8 kor. Pierwsza rata zpn. 11 kor. Prosimy zażądać numeru okazywego wychodzącej naszym nakładem "Gazety handlowej". **Dom bankowy SCHÜTZ i CHAJES** Lwów, pl. Maryacki 7.

Piwa Browaru Tenczyńskiego otrzymały na Wystawie spżywoczno higienicznej w r. 1904 w Pilźnie czeskim najwyższe odznaczenie — medal złoty.

Dachówkę dwufelcową

czerwoną,
czarną i
glazurową.

uznaną, ogólnie jako naj-
lepszą dostarcza wago-
nami po cenach najniż-
szych i bezzwłocznie

Henryk Eber

11990 Lwów, pl. Smolki 3.

KUNEROL

Przewyższa wszelkie

tłuszcze roślinne

10945

przyjemnym smakiem i wydatnością. Gorąco polecany tłuszcz przez największych wiedeńskich lekarzy dla zdrowych i chorych, jako najlżejszy i najlepiej strawny.

Kunerol sporządzony jest wyłącznie z kokosowych orzechów bez wszelkich domieszek jest zatem

czystym produktem natury.

Proszę wszędzie żądać **prospektu o konkursowej największej międzynarodowej nagrodzie** za przepisy gotowania, smażenia i pieczenia przy użyciu Kunerolu.

Związek

samoistnych rękodzielników, kupców
i przemysłowców
we Lwowie

na mocy zatwierdzonego statutu przez W. c. k. Namiestnictwo do L. 103.804 dnia 24 sierpnia 1906, zawiadamia, że dla każdego działu rękodzielnictwa handlu i przemysłu przyjmuje zamówienia, które tylko przez swoich zespolonych członków najstaranniej wykonane i po możliwie przystępnych cenach, wyroby tychże dostarczane będą.

Następcza się temsamem P. T. Interesentom ułatwienie poznamienia z każdej kategorii producentami i kupcami krajowymi, wypierającymi ryzykowne i obcokrajowe. Zgłoszenia łaskawe uprasza się nadsyłać do biura tegoż Związku przy ul. Ormiańskiej 1. 35, na które dokładnie odpowiadać będzie 12168

Zarząd.

Z łąk i pastwisk

osiąga się *podwójne i potrójne*
zbiory przez nawożenie

Mączką żuźlową Thomasa

najlepszym i najtańszym nawozem fosforowym

Bacność na
znak ochronny

Bacność na
znak ochronny

Fabryki fosfatów Thomasa St. z. z. o. p. Berlin W.

Generalny reprezentant „Fabryk fosfatów Thomasa”

Józef Karrach

we Lwowie 12108

ul. Kościuszki 18.

ul. Kościuszki 18.

BACZNOŚĆ na znak ochronny „GWIAZDA”.

PIERWSZA KRAJOWA Fabryka powozów

Mściława Lickendorfa
pędzona motorem i połączona z własną fabryką osi oliwnych i zwykłych we Lwowie, Żulińskiego 4 ma na składzie i wykonuje na zamówienia powozy wszelkiego rodzaju, landary, karety i sanie, oraz części składowe tychże. 12083

Oryginalne „Victoria”

Maszyny do szycia i do haftu oraz innych systemów, jako to: „Singer”, „Central Bobbin”, „Pięścieniowe” i inne najlepszej jakości dostarcza z 5-letnią gwarancją

S. WAGNER

mechanik 94
Lwów plac Bernardyński 1.
Warsztat reparacyjny.

Pierścionki

obrączki ślubne, szpilki bukietowe, wszelkie wyroby złote i srebrne poleca Franciszek Kwaśniewski, plac Halicki 3. Przyjmuje wszelkie obstaunki i reperacje.

Do wyrobu dachówek

poleca
Farby cementowe we wszystkich kolorach z fabryk bawarskich jedynie
ALOJZY HÜBNER
Lwów. 6735

Dla Matek!

Tak niemowlęta, jak i dzieci starsze często okazuja na skórze pachwiny, w okolicy kieszki stolcowej, na podbródku, liczne otarcia, ranki powierzchowne, sączący wyprysk lub tym podobne choroby.

Jedynym środkiem na to jest:

„Haya” puder antyseptyczny

Cena 70 hal.

Cena 70 hal.

przez powagi lekarskie zalecany!

Tysiące podziękowań.

Ostrzega się przed naśladownictwami! Dlatego żądać należy wszędzie tylko **PUDRU HAYA**.

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogueryach. Główny skład wysyłkowy S. Hay, aptekarz c. i k. dostawca nadworny, Lwów. 2125

Wyjątkowe zniżenie ceny dla prenumeratorów

„Słowa Polskiego”.

Udało się nam uzyskać znaczną zniżkę ceny wspaniałej heliografury z obrazu

GROTTGERA „POCHÓD NA SYBIR”

Obrazy te, wielkości 90 x 60 ctm., dostarczać możemy naszym P. T. Prenumeratorom po wyjątkowo niskiej cenie koron 3 za sztukę, zamiast ceny sprzedażnej koron 8. Zamiejscowi abonenci zechcą dołączyć na opakowanie i port pocztowe 75 halerzy.

Pierwsza światowa czekolada śmietankowa. 10886

Rządowo uprawn.
Fabryka wód mineralnych sztucznych i specjalnych leczniczych

pod firma 15

K. Rząca i Chmurski
w Krakowie

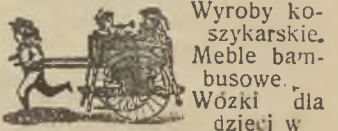
ul. św. Gertrudy 1. 4
wyrabia pod kontrolą Komisji Przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Towarzystwo

Wody mineralne

odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieszüblerskiej, Selterskiej, Vichy, Homburg, Marienbadzkiej, Bissingen, tudzież specjalne lecznicze jak: litowa, bromowa, jodowa, żelazista, kwaśna, oraz normalne wody mineralne z przepisu prof. Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. Główny skład we Lwowie w apt. J. Wewiorskiego. Halicka 5.

A. Koniewicz

Lwów, Batoiego 12.

Wyroby kowszyskarskie. Meble bambusowe. Wózki dla dzieci w oibrymym wyborze bajecznej tano w znanej fabryce Koniewicza. Ilustrowane cenniki franco. 10710

CZAS najwyższy za-
mawiać drzew-
ka owocowe i zakładać o-
brączki z lepem na gąsienice.
Doborowe okazy drzew i krzewów owocowych, i ozdobnych, sadzonki szparagów; normalne półpienne jabłonie 100 hal., grusze 110 hal., śliwy, wiśnie, czereśnie 100 hal.; karłowe najtańiej: morele, brzoskwinie krzaki od 70 hal. i wyż — orzechy, porzeczki, agresty, maliny itd. najtańiej, najlepsze okazy. Klony, jawory, lipy, dęby ozdobne, brzozy płaczące, Deutzie białe, Forsythie, jaśminy, spiree, bzy 50 h., weigele 80 h. — ozdobne zimotrwałe byliny wspaniałe — opaski i lep Petrina na gąsienice, Cenniki na żądanie darmo. Kto dołączy ten wycinek przy zamówieniu dostanie ładną roślinę darmo. Szkoła Juliana Br. Brunickiego. Podhorce obok Stryja. 10611

Wyłączny handel herbaty
Starego Wohia we Lwowie poleca się Szan. Publiczności. 11972

4 3/4 % Pożyczki

na domy korzystnie położone we Lwowie (pierwsza hipoteka) wyrabia najszybciej

„Fortuna”

przez Wys. c. k. Namiestnictwo konc. pierwsze gal. Biuro pośrednictwa w interesach kredytowych we Lwowie, Janowska 12. 12166

Z powodu częstych reklamacyj zmuszeni jesteśmy wrócić uwagę osób nadsyłających do nas listy z ofertami w odpowiedzi na szytowane (zaopatrzone w znak adresowy) ogłoszenia naszego pisma, że nadawcy odnośnych ogłoszeń nie są administracji znani, skutkiem czego nie może ona być pomocną w odyskanii ewentualnych zgłoszeń.

Zaleca się ważniejsze dokumenta, świadectwa itp. dotychczas do listów nie w oryginalne, lecz tylko w odpisach.

Poleconych listów z ofertami nie możemy przyjmować z tychże samych powodów zarówno w interesie inserujących jak i oferentów.

Admin. Słowa Polskiego.